

Zvaiždzė

S A N V A I T I N I S L A I K R A S Z T I S .

Nr. 28

BROOKLYN, N. Y., 15 D. Rugsjucio (August) 1901M.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901.

Metas I

Uzaugo, bet dar ne isznoko.

Po tokiu atgalviu neseniai pasirodė lenkiszkuose laikrasčiuose straipsnis Kun. W. Kruzkos iš Ripon, Wis., iš priežasties atsimetimo Vyriausybės „Związko“ nuog dalyvumo ateinančiam Katalikizkai-tautiskam lenkiskam kongrese. Liet iviam, kurie visame mėgsta sekti Lenkų pėdom, kaip jau pora mėnesių atgalios buvo patėmyta „Zvaiždzėje“, ne pro šalį bus įtalpa to straipsnio su atyda perskaityti: nes jisai pilnas yra sveikų ir praktiskų mislių. Kaip žinoma, iš lenkiszkos vienos didelės tautiskai-katalikizkos Organizacijos pasidarė dvi: grynai katalikizka ir grynai tautiszka (Związkas). Jodvi edėsi tarp savęs per ilgus metus; o sžimet pakilus klausimui apie suszaukimą lenkiszko kongreso, daugumas iš abiejų pusių atsiliepė su karsztu noru susiartinimo. Ir tas be abejonės butų nusisekęs, jeigu tulos ypotos dėl savo naudos ne butų darbavėsi iš visų pajiegų dėl suardymo teip gražaus užmanymo. Ir isztikro pasekmė buvo tokia, kad Vyriausybė „Związko“ oficializkai pranešė prieš-kongresiniam komitetui Bufalije, N. Y., kad „Związkas“, kaip organizacija grynai tautiszka, nenori imti dalyvumo ant tokio kongreso, iš kurio kitvieriai ir „niezaležni“ (nepri gulmingi) bus iszskirti. Tokiu budu „związkiniai“ aiskčiai parodė, kad tikro patrijotizmo ir tolerancijos tikejimizkos suvisai nesupranta; ir, kad ir jie skaitliujė sąnarių *uzaugo*, vienok savo politizkaim prote *dar neisznoko*. Musų įdu-

kusiem liberalam, atsiskyrusiem nuo katalikizsko „Susivienijimo“ ir aklai prisilaikantiem principų lenkiszko „Związko“, labai bus naudinga perskaityt ir szaltai apsvarstyt straipsnį kun. Kruzkos. Sztai ką jisai raszo:

„Musų Związkiniai paskutiniuose metuose žymiai užaugo skaitliujė, bet neisznoko politizkai. Ant paskutinio examino sutarpimo savo prieš lenkiszką visuomenę ir vėl prapuolė. Teisybė, ne kurios związkinės gazietos, kaipo „Dziennik Milwaucki“, (kurisai reikalauja aklo paklusnumo dėl vyriausybės Związko ir tai didesnio negu katalikizkuose zo konuose) visą kaltę už teip ne iszmingą žingsnį verzezia ant vyriausybės Związko, tvirtindamos, kad visuomenė ję daugiau turi aliejaus galvoje kaslink tokių dalykų. Bet ar vyriausybė ne yra jo *galva*? O ant ko galima pažinti vertę žmogaus pavienio arba organizacijos, jeigu ne ant galvos? Sakyt: visas stuobris yra iszmingingas, tiktai galva kvaila, — ar tai ne juokinga? O kad ir visas stuobris butų žmogiszku, bet ant jo butų užtūpdyta galva jaučio arba asilo, — tai kuom-gi bus tokia baidykla? Greicziau jaučiu arba asilu, ne kaip žmognum.

Politziskas nenunokimas arba nesutarpimas „Związko“ apsiereizkia klaidingam nesupratime, o da klaidingesniam pritaikyme arba apie *bedieviszka patrijotizma*, arpa *sulyginima tiesose visu iszpažinimu* (tikėjimu).

Tas sulyginimas pas juoz pastumėtas ant tolimiausio krasztio. Iš paskutinio atsakymo vyriausybės Związko

duoto sekretoriui prieskongsresinio komiteto S. Sliszui, pasirodo, kad jeigu tasai visus lenkus butų užkvietęs ant kongreso — katalikus, niezaležnus, baptistus ir kitakius, o butų iszskyręs tiktą praktizskus mormonus,* — tai ir tada Związkas butų atsisakęs nuo kongreso. Na, isztikro — ir liberaliszkiausias randas ant svieto — Suvienytų Valstijų teip toli ne siektų: nes žinome, kad neseniai praktizsko mormono nepriemė į savo kongresą. Sziadien isznaujo persitikirinam apie tai, ką prieš *szeszis* metus raszēm (straipsniuose „Svajontės Związkinijų“ ir t. t.), kad toji ideja Związko apie bedieviszką patrijotizmą į nieką gerą ne veda, kad tai yra *sapnas, svajone, klejojimas*, kurisai su tikru realizku gyvenimu jokio neturi susirizsimo, ir dar jam yra prieszingu. Związkinijų sapnas apie *sulyginima tikejimu*, teip yra neiszpildomas, kaip sapnas socialistų ir komunistų apie *sulyginima turtu*. Kiekviena vieszpatystė ant svieto pasiremia ant kokio-nors iszpažinimo, ant religijos, kaipo ant savo pamato. Jau senovės Graikų filozofas Plutarchas isztarė tuos atminimo vertus zodžius: „Jeigu žemę apėsi, galesi rasti miestus be mūrų, be mokslų, be tiesų, be namų, be turtų, be pinigų; miesto-gi be bažnycių ir be dievų, kuris ne naudotų maldų, prisiegų, pranaszstyų, už gerą aukų neduotų, o blogo maldom atkreipti nesistengtų, niekas ir niekados nematė“ (Contra Coll. Epicur.) (Toliaus bus)

*) Mormono sekta, kaip žinoma, atsižymi tuo kad kožnas vyras gali turėti tiek paucių, kiek tik nori: o tai dėl groitesnės jų vėslės. Musų laisvama tilai seniai butų prie jų prigulėję kad ne tie prakęktu kunigai ir policemona

„SZWENTOSIOS“ ROSIJOS MISIONIERIAI.

(PAGAL LANSKAJĄ).

(Tąsa).

— Nickus plepą, galingas pone..... žinoma..... šaip jau žmonės stačikiai – tarė žemai galvą nulenkdamas Kulak.

— Gal jus kas kurstė? Gal Pakalniškis? – paklausė peržiūrėtojas žmoniy.

— Niekas mūsų nekurstė (nemokė) – atsiliėpė Steponas Batiuk.

— Ką padės kitus kaltinti? – sakė Tamošius Žuvėdra.

— Negalėjome iškentėti..... – atsiliėpė kasžin kas nedrąsiai toli kerteje, tarsi savo balso persigandęs.

— Geras, gerai eikite namo.

Paleidę žmones, nuvargęs peržiūrėtojas išėjo ant pusryčio, kurį paruošė Gvozdzik. Užkando, pasilėję ir valandą pabuvęs išvažiavo, apmisludamas, kaip reiks parašyti valdžiai.

XXII.

Tuo tarpu mieste labai laukė kaip pasibaigs peržiūrėjimas, nes iki šiai dienai nieko nieks kaip vien reikiant nežinojo; žydai atveždavo nemaz žinių, bet niekas labai netikėjo.

Ant galo diena po išvažiavimui peržiūrėjo, pasklido šiek-tiek geresnės žinios, kurias atgabeno kasžin koks Ickė (kuriam pasakė doras Sruolis) – girdejo iš paties Mejerio, kad jau peržiūrėtojas išvažiavo į kitą pavieta, kad labai linksmas, juog žmonės nesiskundė ir kad viskas labai gražiai.

Lupinskiui tarsi kokia sunki našta nukrito: pasiruošęs buvo pabučiuoti ir Sruolį ir Ickų ir Mejerį..... Nėgana to, vakare atvežė kasžin koks žmogus nuo peržiūrėtojo labai linksmos įtalpos raštelį..... P. maršalka sugijo ir pasiliko labai linksmas. Širdyje pamislijo (vis tiek pat dabar), kad Kvostoskis, kurį pirmiaus turėjo už gyruną, poteisybei vikrus vyras, kad Gvozdzik geras žmogus, nupirko vaikams visokių gardumynų ir nukuitino pasivaikščioldamas aplankyti sergančio spraininko. Senelis nebegalėjo jau atsikelti iš lovos: labai buvo ligos perimtas. Bet namiškiai, matoma buvo, juog maž tesirupina apie jį: vaikai rėke už sienos, žmona vėl kasžin ką kepa virtuvėje. Liza šnabzdandčiuose parėduose sukinėjasi prieš veidrodį, žiurėdama ar gerai pasiuti nauji švarkai, trumpai sakant, negalima buvo pažinti, kad tėvas labai serga, kad už valandos tuose ramiuose namuos išgirsime daug raudų. Lupinskis, kurio namų visi privergė, nemažai pasipiktino, kad vaikai ir žmona nė kiek nesirupina apie ligonį ir pagaliaus net užrustino tikrai gailėdamasis senelio, kurio saviškiai neapžiuri.

— Na, o kaip ligo jis? – paklausė pamazu Lizos įeidamas į vidų.

— Vis toks pat – atsakė prašydama sėstis.

— Ar tas gniežimas jam tinka? – paklausė rodydamas į mergaites, iš kurių viena kasžin ką traukė antrajai iš rankų.

— Jis negirdi.

Tuo tarpu, tarsi įspėdamas, kad Liza meluoja atsiliėpė tėvas.

— Jis rodo kasžin ką šaukia – tarė Lupinskis.

— Katia! (Katarina) – užsibarė Liza trepsėdama su koja – liaukis! Tėtis šaukia – eik!

Mergaitė nubėgo pas tėvą. Iš pradžių kasžin ką kalbėjo, paskui pradėjo ginčytis..... Ant galų-galo išbėgo juokdamosi, kaip antai juokiasi nevispročiai.

— Tėtušis nori „pakurtyti.....“ popirosą: popirosą!

sako. O Kusma gina: negali tamista, vėl sudegėsi užklo-dą. Ka, ka, ka..... – juokėsi pasakodama. — Tėtušis labai prašmutnas..... padaviau neuždegtą popirosą, jis numetė ant žemės – ir vėl emė juoktis.

— Vis klejoja: prašo ir prašo..... paduodam, meta šalin – kalbėjo Liza. — Neseniai, ištiesių sudegino paklo-dę..... dabar uždegtų popirosų nei neduodame. Vis tiek pat..... nieko nenumano.

— Kas pas jį yra? – paklausė Lupinskis rengdamasis eiti.

— Kuzma stoikavas: jis su tėtušiu susikalba. Gal tamista nori įeiti?

— Ne, ne!..... – atsakė Lupinskis. — Kam ligonį varginti? aš tiktai valandėlę.....

Ir pradėjo sakyti sudiev, jausdamasis, kad karštis vėl jį ima.

— Dieve mano – mislijo – stoikavas karšina popirosų neduoda, vargina, nelaimingas!

Nulenkęs prieš Lizą galvą, greitai išėjo. Priduriję pasitiko su spraininkiene. Ta norint sulaukė jau žilo plauko, vienok buvo dar gana sveika, raudona ir trusės užsiračius rankoves.

— Ar matei tamistą? – paklausė Lupinkio. — Ivanovičius sako, kad teip ilgai gali pasirgti, o čia neatbutinai reikia Katiją mokyti išvežti.

— Gink Dieve, kaip-gi dabar gali vaziuoti? – sakė Lupinskis.

— Ale jug Katiją laikas mokyti..... labai laikas – atsiliėpė Liza. — Metai po metų vis didyn.....

— Ar negalima kiek nors palaukti? – atsiliėpė Lupinskis, širdyje stebėdamasis, kodėl reikia mokyti Katiją, kad ji nė maž nepajembi.

— O jei tėtušis gyvės dar pusantrų metų? – paklausė Liza. — Katia turi mokyti, o tuo tarpu mama negali atsitraukti.

Norint Lupinskis buvo protingas ir blavius vyras, neišgirdo protingo atsakymo..... pradėjo sakyti sudiev, bet spraininkienė jį suturėjo.

— Ir iš tiesų kaip daug blogo padarė tas neišmintingas maištas. Jis jį visai usargino..... Paskui vėl tas prakeiktas laikraščio straipsnelis..... Niekada nemislįjau, kad Tatj Ivan. teip padarytų. Dievas jai to neatleis! Užtariant už stačikus žmones teip užgauti pažinę širdį..... ar tai girdėtas daigtas?

Pažvelgė į šalį ir vėl kalbėjo:

— Laukė pagyrimo – gavo papeikimą..... ir apsirgo.

Pradėjo verkti, tikros ašaros riedėjo per jos raudonus skruostus.

Lupinskis pasiskubino išėiti, nes drebulys ir jį jau purtė.

Ant kelio pasitiko Orlovus.

— Ką tik buvau pas Ulanov – pasakė praeidamas pro šalį Orlovientės.

— Tai kaip, ar geresnis?

— Ne, sunkiai serga; tiesą pasakius nemačiau, bet pati sakė, kad atsitikimas Sosnavkoj jį visai pribaiė.

— Ar tiesa? – paklausė. — O tamista ar girdėjai, kad senis Pakalniškis miršta kalnijoje? Tiesą pasakius dar nemiršta – atsigavo juokdamasis, – bet senis iš tiesų eina silpnyn.

— Ką padarysi? senatvė..... Ką darysi..... įstatymai..... Dariau ką galėjau: rašiau pas gubernatorių, pabriežiau įvairias aplinkybes sumąžinančias kaltybę.....

Man rupinantis ant galų galo numetė Kulaką.....

— Tai tiesa? — paklausė Orlovas, kurs ką tik atvažiavo iš sodžiaus ir girdejo ten su išgaliais pasakojimus apie ap rinkimą kito vaito.

— Nu-gi — atsakė Lupinskis — ir aš sakiau, kad kitaip negalima daryti — teip reikia. Inkaliau tai gerai ir Chvostovskiui ir Gvozdzikui.....

— Gerai, kad tas sujudimas nors kiek atnešė naudos — kalbėjo juokdamasis Orlovas.

— Kokias šunybės rado peržiūrėtojas?

— Didžlų, žinoma nė jokių..... maži apsirinkimai neteip įrašyta, tai vis.....

— Tiktai? — paklausė stebėdamosi Orloviene. — O mlūtas? stoika? Gvozdziko šunybės, mušimai, daužymai..... jug pasibaigdavo maž kiekvienas reikalas?

— Vis tai pasirodė, kad nedorų žmonių paskalba.....

— Pagaliaus ir tas, ką man tamista pats sakiai, kad girdejai nuo žmonių? — užklusė rusčiai.

Lupinskis maž-daug susigėdo ir vėl kalbėjo savo.

— Dieve mieliausias, ar drįs kas tas aplinkybes apsa-kyti peržiūrėtoji tada, kad šalije stovi Gvozdzik?

— Kodėl?..... — prabilo Orloviene; bet Lupinskis ne-davė pabaigti.

— Ką aš? — sako juokdamasis. — Ką aš galiu pa-da-ryti? už ką ant manęs visi gruva? Kad veljiu į komisorius paskirti man gerai žinomą Veredovič'ę labai išmintingą žmo-gų, tai jie man atsiunčia kasžin kokį negyvėlį Grochotovą! Tiesą tamista sakai, Orloviene: iki gubernatorius rupinsis a-pie tai tik, kad „neuzgėdinti valdžios“, Gvozdzikai, Kuteinin-korai, Grochotovai visados bus laimingi..... Sosnovkoje žmonės sukilo, bet kas iš to? Tamista į laikraščius rašai, aš parašau Jo Mylistai kas buvo, o peržiūrėtojas atranda, kad tamistos raštelis daug neteisiai užmetinėja, nes valsčiuje..... viskas gražiai, o tai vis, kad „neuzgėdinti valdžios“!

Lupinskis įnirto ir teip mojava lazda, kad ką tik nesiekė pracinančių pro šalį.

— Tikekit man tamistos — ištarė susigraudinęs ir įsiti-kejęs į Orlovas — seniai jau bučiau išėjęs iš to krašto, kad ne viltis nors tiek gero padaryti žmonėms kiek galiu..... — kal-bėjo maž neverkdamas. Pasakoję teip susigraudinęs, kad Orloviene vėl jam įsitikėjo.

Ant rytojaus Kolobov' stačiai pasakė:

— Tamista jam netikek, vis meluoja..... Sėdi, nes sudrumstame vandenije lengva žuvį gaudyti..... Ale Dmit-rovičius..... Pamatysi, tamista, pamatysi! Kasžin kada, tai kaip taukai iškilis augštytyn..... Aš čia pas tamistą atve-džiau du pažįstamu vyrų iš Vilkynės, atėjo savųjų aplankyti, o į kalinį jų neleidžia.

— Neleidžia? dėlko?

— Prokuratoriaus, sako, nera namie, o jo nepasiklau-sus užginta. Ak! ką čia daryti?

— Nežinau, gal jį pakviesti?

— Žinoma, pakviesiu..... tuojaus parašysiu.

— Pamėgink tamista.....

— Teip iš tolo atėjo..... gal iš namų atnešė ką no-rints.....

— Kur jie yra?

— Štai čia už durų — tuojaus pašauksiu, Atėjo pa-sislėpę nuo komisoriaus, bijo Gvozdziko.

Kolobov' išėjo ir neužlgo įėjo su žmonėmis. Buvo tai pažįstami Orlovienei Pilypas Tiliput, kurs kasžin kaip išsisu-ko ir nepakliuvo į kalinį ir Tamošius Batiuk, Žuvininku va-dijamas. Plaukajis apsilėdė, išbalę, nuliudę — toki pat kaip

pirma.

Prizadėjus parašyti pas maršalką, Orloviene pradėjo klausinėti apie peržiūrėjimą, apie vaito rinkimą, apie susirin-kimų nusprendimus.

Iš pradžios žmonės kalbėjo nedrąsiai, bet paskui Tamo-šius Batiuk, kurs buvo už visus jaunesnis, pradėjo ir prakal-boti:

— Po įvairių-įvairiausių atsitikimų — sakė — pas mus pasklido paskalba, kad peržiūrėtojas iš gubernijos jau atva-žiuja. Nusigando labai, ypatingai tada, kad pasake, juog ir pats komisorius kartu su juo atvažiuoja. „Musų vaitas iš-sisuks“ kalbame — teip ir buvo.

— Kodėl tu, Pilypai, tylėjai? — klausė Kolobov' Tili-puto. — Jug ant rašto parašiai?

— Parašiau — atsakė.

— Tai kodėl tylėjai?

— Užtai, kad manęs neklaušė ir pagaliaus į vidų nelei-do jelti.....

— Mat, broliukai, ir tiesos nenorėjote užstoti, o už jus kiti kaliniję žūsta.....

— Galingas pone — atsiliepė nuliudęs Tiliput už tai kad jį perspėta — tamista paklausk pirmą ar galima buvo ką nors padaryti? Peržiūrėtojas pasijuokavo ir išvažiavo, o ne-doras komisorius, kurs mus kumščiais daužo, paliko. Ir no-rint komisorius sako, kad tik dešimtį nuoplakė, bet gerai sus-kaičius butų ir daugiaus. Kad ponas peržiūrėtojas butų viens tik atvažiavęs, kitoniškai butų buvę, tiesa butų išėjus aikštėn, o dabar kiekvieno negai ant savęs pakumpe..... bijo įkliudy-ti kailį.

— Tai kaip pasibaigė? — paklausė Orloviene.

— Pasibaigė teip kaip ir visada. Peržiūrėtojas išsiė-mė musų raštą, tą patį, kurį Čerkas su Bičkom nunešė gu-bernatoriui, su musų parašais — išėmė ir pradėjo skaityti. „Kaip tau rodos?“ paklausė vaito. „Matai kaip tave skun-džia.....“ „Vis tai galingas pone melas“. „Girdite, vyrai?“ „Girdime, galingas pone!“ „Nu-gi nabar aš jums pasakau, kad skūstis neužginta ir negriekas, bet užtatai, kad patįs pra-simanėte kitą vaitą užsėdėti, tai nemaž nusidėjote.....“ „Da-bar“, sako, „galite sau citi. Męs išsikyrstėme ir išėjome, o jie pavalgę pietus ir išvažiavo.“

— Teip buvo! O kada kitą vaitą išsirikote?

— Paskui. Trims dienoms praslinkus Gvozdzikas pa-lydėjęs peržiūrėtoją pargryžo ir sušaukė vyrus. Kaip tik ma-nę pamatė, „aha“, sako, „tu šioks, tu toks! kartu su maišti-ninkais skundeis! palaukit neišmoniai! aš jus pamokysiu, ne-labiejie!“ Ir pradėjo labai bjauriai dergti, bet nė vieno tą dieną neužgavo. Pradėjome rinkti: tris dienas mus sugaiši-no..... laikas gražus darbymetės..... Ką tik męs išrenka-me, sako: „negali!“ Liepė mums pamislyti — palikęs išva-žiuoja medžioti — o javai ant lauko..... Ant galų-galo nusprendėme išrinkti N. Kulaką jo giminaitį, beveik visai nie-ko nenumenanantį vyrą..... Pasakė „gerai“. Parašęs nus-prendimą, pradėjo vėl mus barti: „jus“, sako, „pusgalviai skundėtėsi, kad aš per trejis metus apie dešimtį primušiau? Jug nepasistebėtinas daigtas. Kad bučiau jus visus plakęs, galėtumete užsirustinti, ale dabar dešimtį?“ „Bet norint ir dešimtį, vienok širdį suspaudžia“ atsiliepė Naum Kačor. „Matai koki opųs! aš jus išmokysiu buti opeis!“ ir vėl bjau-riai suriko.

Į kalinį žmonių neleido.

(Toliaus bus.)

Siberija.

— Kur szendie eisime — paklausė manę draugas, kada jau jis buvo apsiirengęs, o asz da gulėjau lovoje.

— Nežinau, atsakiau. Gir-

tekimą savo mieliausių ypatų: tėvų, brolių, seserų, draugų ir geradėjų. Szitas paveikslas perstato isztremtus į Siberiją. Dabar jau tokių regyklų nėra, bet seniau. daleista buvo kožnam palydėti mielą sau ypta

stulpą aficieras mus visus su laikė ir apgarsino, juog turime laiko 20 minutų, per kurį tai laiką, galime atsiveikinti su tais kurie mus palydėjo, nes dabar jau turime skirtis. Dieve mano! koks tenai buvo verk

abiejų szirdys plyszo. Tos regyklos mano liežuvis tau neapsakys, idant jos baisumą suprasti reikia ją locnomis akimomis matyti. Suprask... nu-stoti laisvės, atsiskyrti nuo mylimų ypatų ir eiti į Siberiją. Ant kaip ilgo laiko? — Nežinia, gal ant viso gyvenymo. Sakau tau, mielas drauge, jei tik paskutinio sudo dienos regikla gali ką panasų iszreikszti.

Paklausii koki tenai buvo prasikaltėliai? Buvo visokių, bet tikrų prasikaltėlių tada, kada asz prie szito stulpo su savo broliu skyriausi buvo labai mažai. Buvo mųs dikta kruva, bet daugiausia buvo tokių kurie „prasikalto“ gindami Tėvynę ir laisvę.... Niekados tos valandos neužmirsziu. Aficierius buvo raitas, mes visi pėsti. Jis stovėjo szalyje, tartum nenoredamas matyti musų aszarų, ir nenoredamas girdėti mųs verksmo. Praslinko jau apie 18 minutų, aficierius sujudėjo, o mes visi supratome kad jau musų laikas baigiasi. Pasibucziauvau su savo broliu, suspaudziau jam ranką isz visos savo pajiegos ir persiskyriau -- jis gryzo namo verkti, kad manęs neteko, o asz turėjau eiti į Siberiją, verkti ir kentėti. Atsitraukęs nuo jo atsisedau ant akmens, ir pajutau juog jau esu vienas... vienas... nelaimingas... Sunku man pasidarė ant szirdies, ir nepajutau kaip aszaros pradėjo byrėti isz mano akių ir kristi ant akmens ant kurio sėdėjau”.

Teip pasakojo mano draugas ir kada dirstelėjau į jį pamacziau tikrai jo akyse aszaras. Norėjau jį nuraminti tad raginau eiti prie sekanczio paveikslas, bet kas pasirodė! — da labiau jį sugraudinau. An-

dėjau juog Viedniuje yra grazijs abrozdy galerijs, butų gerai jas pamatyti.

Mano draugas ant to sutiko ir mudu sziek tiek pasidrutinę kavos puodeliu su aptepta sviestu riekute duonos, iszsi-rengėme į abrozdy galerijas.

Einant pro vienos salės duris asz patėmijau ant durių didelėms litaroms paraszą: „In tyrannos”. Nusistebeėjau-negaleėjau suprasti ką tai galėtų tas paraszas reikszi ir parodžiau savo draugui. Nežinojo nė jis, tad skubiai inėjome į salę. Tenai ant sienos pamatėme paveikslą perstatantį pulką yvairių ypatų. Asz ir to paveikslas negaleėjau suprasti, atsigryžau į savo draugą. Kaipgi nusistebeėjau! — veidas jo buvo koks persimainęs, akys žibanczijs ir visas nerviszškai krutejo.

— Kas Tau pasidarė? — paklausiau.

— Nieko! — atsakė draugas, bet pažiurėjęs dar valandėlę į tą paveikslą tarė:

— Tu nesupranti ką szitas paveikslas reiszkia; klausyk, asz Tau papasakosiu. Ziurėk — szitai matai stulpą, tai vieta, kur tie žmonės skirsis; vieni eis toliau, idant neapsakomus kankinimus kentėti, o kiti gryž namo idant apverkti ne-

iki szitam stulpui. Žinau asz ką gerai nes ir asz czionai persiskyriau su savo broliu kurį užvis labiausiai mylėjau. Atsimenu, kada atejome pas szitą

smas ir riksmas. Skyrėsi vaikai nuo tėvų, palikdami juos senatvėje be kasnelio duonos ir jokios prieglobos. Skyriausi ir asz su savo broliu norint

tras paveikslas perstatė moteriskę ir kokį beszyrdį tironą. Moteriskę išblizkus, pamelynavus, rankas sudėjęs ant krutinės pusiau klupojo pusiau sėdėjo, žiurėdama meldženczioms akimis, tartum praszydama milaszirdystės. Priesz ją stovėjo maskoliszkas kareivis su atkisztu kindžalu, tartum norėdamas ją perdurti. Mano draugas, dyrstelėjo į tą paveikslą, visas sujudėjo, atsiduso ir nūsizsluostęs akis, pradėjo užkimisius balsu:

Matau juog czionai radome paveikslus, kurie baisiausias mano gyvenimo valandas stato priesz mano akis. Szitas paveikslas perstato atsitikimą labai gerai man žinomą. Jau dabar esame Siberijoje; szita moteriskę tai yra ponia Gudzinskienė, kuri pateko į Siberiją už tai kad karsztai mylėjo savo Tėvynę, ir kaip galėdama szelpė tuos, kurie už Tėvynės laisvę kovoją. Siberijoje p. Gudzinskienė, drauge su kitoms moterims baisiam szaltije per isztisas dienas turėjo ant ledo plauti nuo druskos maiszelius. Nelaimė tos moteriszskės pasididino da ir delei tos priezasties, kad ji buvo labai graži ir į ją įsimylėjo komendan-

tas. Negalėdamas jos szirdies prie savęs pritraukti, pradėjo baisiai ją kankinti. Kartą, kada Gudzinskienė szildė pastirusias nuo szalczio savo rankas, priszoko prie jos kome-

dantas, ir baisiai ją keikdamas, norėjo ją perverti kindžalu. Kasžin kaip tas butų pasibaigęs, bet arti stovinczioms moterys pribėgo ir tironą sulauke, vienok teip smarkiai jis rėžė nelaimingai moteriszkei per peczius juog per burną praszimuszė kraujai.

Eikime toliau, kalbėjo mano draugas, matau juog czionai bus vien isz Siberijos paveikslai.

Trecias paveikslas perstatė kareivius eskortuojanczius žmones. Mano draugas, žvilgtėrėjęs į tą paveikslą, atsiliepė į manę kokių tai baisum

tartum spranginancziu jį balsu.

— Žiurėk! tai yra rytmetinis laikas. Kareiviai veda kankintinius į darbą.

Teip taręs mano draugas,

priėjo arcziau prie paveikslu ir, tartum netikėdamas savo akimis, patrynė jas, pritraukė manę arcziaus ir tarė:

— Žiurėk! szitas pirmutinis einantis prie kareivio tai yra R. Kalinowski, szits susikuprinęs tai Kamelski, laikraszczio Redaktorius, toliaus tas didysis tai yra Geisztaras, tavo tautietis, lietuvius, . . . su juo, kaip gali pazinti, einu asz, o paskui mus eina senėlis Kanauņikas Godlewski. Visi kentėjome už Tėvynės meilę.

Teip taręs mano draugas,

giliai atsiduso ir vedė manę toliaus. Ketvirtas paveikslas perstatė kalvį kalantį gelezinius panczius ant žmogaus. Mano draugas man iszaiszkino juog paveikslas perstato, kaip kankintinius nuvargintus sunkum dienos darbu, apsunkina da vakare sunkiom geležimis sukaldami jiems rankas ir koas idant nakties laike nepabėgtų.

Tie visi paveiksłai, primenantį mano draugui sunkias jo dienas jį paalsino. Norėjo jau apleisti galeriją ir eiti namo, kad tuo tarpu sustoję, permėtė dar sykį akę per visus paveikslus ir tarė:

— Tikrai viskas iszreiksztas, kas tai galejo teip viską žinoti ir ant audeklo žmonėms parodyti? Vargo drauge su manim viens maliorius, gal tai jo darbas. Užmirszau jo pravardę. . . .

— Szitie paveiksłai yra Aleksandro Sochaczewski'o darbo, tariau, paziurėjęs į kataliogą.

— Teip, Sochaczewski, Sochaczewski — tarė mano draugas ir tuojaus paėmęs manę už rankos traukė prie durų kalbėdamas:

— Eikime isz czionai, szitie paveiksłai manę labai kankina.

Kada jau iszėjome per duris, senukas suspaudė mano ranką ir su aszaroms akyse tarė:

— Asz jau esu senas, paskutinė mano valanda jau netoli, asz jau nieko negaliu nuveikti, bet tu da esi jaunas, da gali daug Tėvynei labo padaryti, tad atmint: gali apkalti rankas ir kojas, bet niekadoms ir niekas neįstengs sukalti dvasią. Uždekite dvasią Tėvynės meile, o ji teip iszbujos juog visus tironų retezius, kaip oratinklius sudraskys.

Vytautas.

Zinios isz pasviecio.

Afrika.

Boerai anglam nenori pasiduoti ir kovoja kiek gali. 28 d. Liepos visą dieną kovodami anglikai turėjo trauktis palikdami ant kovos vietos užmusztą majorą Edvardus drauge su pora desėtkų paprastų kareivių.

Anglija iki sziam laikui iszsiuntė prieš Boerus jau 347000 kareiv. vienok Boerų negali pergalėti, ir kaip laikraszcziai pranesza, nori kokių nors budu su Boerais susitaikyti, kadangi jau Afrikos kova Anglijai apart pinigų, kasztuoja 100 tukstanczių žmonių, Tokio baisaus žmonių žudimo da istorija mums neprime-na.

Italia.

Numirė didžiausias Katalikiszkos Bažnyczios prieszas, buvusis ministru prezidentas Crispl. Palaidos jį mieste Palermo, Sicilijoj. Buvo tai žmogus kuris viską darė kad kenkti Katalikisz-kai Bažnycziai, stengdamasis sukelti priesz ją visą Italijos vieszpatystę, vienok jis jau nuvėjo priesz Augszcziausio Sostą isz savo darbų skaitlių iszduoti, o Katalikiszka bažnyczia kaip stovėjo teip ir stovi.

Pergalėjo Neronus, pergalėjo Bismarkus ir Crispius pergalės ir kitus savo prieszus nes ir pragaro vartai nepergalės jos.

Amerika.

Baisi eksplozija.

Philadelphia, Pa. Explodavojo czionai gazolina ir penkis namus suvis sugriovė. Kiek žuvo žmonių, tikrai nežinia, bet apskaito, juog nebuvo mažiau per 30 užmusztų ir apie 100 sužeistų.

Explozija buvo tokia baisi, kad ant keturių blokų visuose namuose langai sutruko. Trenksmas buvo girdėti dau giau nė už mylios.

Ne vien tarpe lietuvų yra iszgamos.

Green Bay, Wis. Tulas W. Olejniczak, lenkas, norėjo vesti sau už moterį Miss McLaughlin, airę, bet tą nenorėjo už jo eiti ir pareikalavo idant jis savo lenkiszką pravarde permaintyt ant airiskos. Olejniczak paklause ir savo pravarde permaint ant McLaughlin.

Saugok mus Dieve nuo tokių iszgamų.

Atsigynė su pilna aukso panczeka.

NewYork. D. Justowicz, lenkas, kasdamas Pennsylvanijoj anglius susirinko sau apie 3 tukst. dolierių ir susipylęs tuos į panczeką važevo į savo tėvynę. Atvykęs į NewYorką, apsigyveno bjauriam hotelij prie Worth gatvės ir toks buvo neiszmingas juog parodė kitiems savo turimą. Nakcze įėjo į jo kambarį hotelio locnininkas, žydas ir da koki du vyrai ir visi puolėsi ant Justowicziaus. Vargszas, pamatęs visą pavojų, neturėdamas ką nugriebti į ranką nustvėrė panczeką, kurioje buvo 10 dol. pinigai ir pradėjo lieti užpuolikams per galvas. Skalbė juos teip gerai, kad rekdami turėjo bėgti. Iszbėgusius sugavo policija.

Lietuviai ar lenkai važiuojanti per NewYorką į krajų, iszmingiausias padarys jei apsisistos Lenkiszkam-Lietuviszkam Emigrantų name po vardu St. Josephs Home 18 Greenwich Str. New York City. Tenai gaus gerą nakvynę ir visame gerą rodą ir pagelbą.

Nuszovė paczia.

Shamokin, Pa. Jokubas Gerhardt, kontraktierius budavojimo namų nuszovė paczia, o paskui pats savę, už tai kad jo pati visados jam prisznekėdavo, kad jis negana jai duoda pinigų ant užlaikimo namo ir jos reikalų.

Šzoko nuo laivo į vandenį ir prigėrė.

Grand Rapids, Mich. Aug. E. A. Rogers, keliaujantis pardavėjas, surokavęs savo pinigus, rado, kad 100 dol. truksta. Isz tos nerimasties jis szoko nuog laivo į vandenį ir prigėrė.

Szeszios merginos ant syk pabucziavo.

Evansville, Ind. Aug. 13. R. F. Foss jaunas muzikantas pasigyre vienam name, kad jis niekadus ne buvo bucziuot tas per merginą. Kada jis rengėsi eiti namo, szeszios merginos iszėjė laukė jo. Vos jis tik atdarė duris, jos apipuolė jį ir prieszais jo norą visos szeszios pabucziavo. Perpykęs jaunas vaikas apskundė jas į sudą; bet ne tik kad nieko ne iszgrajijo, bet da buvo per sudziją iszjuoktas.

In „Zvaigzdes“ spaustuve tuojaus yra reikalingas geras zeceris prie „jobsu“.

Izs Lietuvos.

Javai szį metą nors ne visur lygiai bet galima sakyti vidutiniai užderėjo. Kalvarijos paviete menkai iszrėdo žirniai, kadangi ant jų puolė kirmėlės. Kiti javai geri. Mariampolės paviete žieminiai javai labai geri, vasariniai gi daugelij vietų iszmirko delei didelių lietu, bet labai blogi neyra.

Vilkaviszchio paviete kviecizai ir rugiai labai geri. Vasariniai javai, ypacz bulvės ir žirniai daugelije vietų iszmirko. Naumiesczio paviete, teip žieminiai, kaip ir vasariniai javai vidutiniai.

Isz cycilistu gyvenimo.

Tarpe socijalistų arba teip vadinamų lietuviszkai „cycilistų“ Vokietijoj pakilo neiszpasakyti barniai, pesztyntės, teip kad tie nupuolusiejie žmonijos gelbėtojai draskos ir edas tarp savęs kaip szu-nias. Priezastis to nesutikimo yra tokia: Vienas isz mokincziusių vadovų socijalistiszkos partijos Bernszteinas ant vieno mitingo Berlyne, kur tukstancziai darbininkų dalyvavo, apreiszkė savo klausytojams, kad nuo szio laiko jisai iszszizada ir socijalistų ir jų mokslo, nes po ilgam tyrinėjimui persitikirino, kad socijalistiszka teorija neturi nejkokių moksliszkių pamatų, kad socijalistams niekadus nepavyks panaikinti dabartinę draugijos surėdymą ir permaintyt ant socijalistiszkos draugijos. Socijalistus tas mokslinczius pavadino tiesei „guja alkanų mulkių“, kurie nenorėdami dirbti įtikejo į laimingą ateitį, kada be jokio darbo kiekvienas galės buti ir laimingu ir bagotu; o vadovus ir agitatorius socijalistų apszaukė „szarlatanais“, kurie pasinaudodami isz lengvatikystės tamsių darbininkų sau biznį daro.

Po tokiai prakalbai pakylo baisus ermyderis ir sumiszimas tarpe klausytojų. Iszmingingesnieje rankomis plojo, kiti gi, fanatizskesnieje socijalistai keikė ir triukszmą darė, teip, kad musztinės pakilo ir butų neapsiėjė be kraujo praliejimo, bet ant laimės policija įsidavė ir perszkadijo. Bernszteinas turi su savim didelę partiją susidedanczią isz apszviestiesnių vyrų, kurie dabar visoms savo pajiegoms propagavoja savo pažvalgas.

Laikas jau butų ir mūsų cycilistams susiprasti bent vieną sykį ir neduoti sa-

ve suvedžioti visokiems nieksams kaip antai Szliupams ir Mikolainiams, kurie save už prietelius darbininkų pasiduoda, o tuo tarpu suvedžiodami neapszviestinius mūsų brolius isz to biznį daro. Laikas jau butų suprasti, kad tiems darbininkų apiekunams ne gerovė darbininkų, bet jų locni kiszeniai rupi.

Neina Szliupui jo daktariszkas biznis kaip reikiant, tad imas už lengvesnio biznio — pastojo darbininkų vadovu. O isz ko minta toks antai Mikolainis? Gal fabrikuos dirba? Gal anglis nainose kasa ir tokiu budu sau pelną daro? Kur tau! jis darbininkais apiekovas! Kiek darbininkas isz jo apiekos gvaro ateina — nežinia, o Mikolainis bizni varo.

Kas neatmena tų garsingų prakalbų Szliupo su Mikolainiu Baltimorėje, apie kurias laikraszčiai ne teip seniai praneszė? Pasznekejo susirinkusiems darbininkams apie „kraviną jų prakaitą, apie aszarus ir barszkančius ir traszkančius proletarijų kaulus“, ir galų-galais del palengvinimo sunkaus darbininkų padėjimo, pareikalavo už savo prakalbas Szliupas 35 dolierius, o Mikolainis 12, ar kiek ten, to gerai neatmenu. Supjūdė dar žmones tarp savęs, kad net į ligo-butį kitus reikėjo gabenti ir iszvažiavio sau atgal džiaugamiesi, kad teip puikiai pavyko nusluostyti prakaitą ir aszarus darbininkų.....

Tautiečiai, ar ilgai dar duosit visokiems žmonijos tranams siurbti savo kraują? Szvieskitės, mokiniktės — sąprotaukit, nes tokiu tik budu galėsit pagerinti savo buvį ir iszsisergėt, nuo visokių szailatanų kaip tie augszciaus paminėti „darbininkų prieteliai.“

Baltrus Allright.

Ko nedaro Katalikiszkos Bažnyčios prieszai.

Jenerolas Uribe-Urbe, kuris buvo dingęs kur isz New Yorko, atsirado dabar Columbijos Respublikoj Pietinėj Amerikoj, ir rengia tenai revoliuciją norėdamas likti Columbijos prezidentu. Jen. Uribe-Urbe yra augszto laipsnio massonų ir likęs Columbijos prezidentu nori permaintyti visas tiesas, nes tos dabar yra prielankios Katalikų Bažnyčiai, o jis nori iszduoti tiesas suvis prieszingas. Delei tos prieszties viso svieto massonai sudėjo jam daugybę pinigų teip juog jis nupirko 15 tukstanczių Mausero karabinių ir 2 milionų szuvių. Tokiu budu tiki pergalesę Katalikiszką Bažnyčią, o užmirso vargzai juog Vieszpaties Jezaus yra pasakyta: „ir pragaro vartai nepergales jos“.

Salamono sudas.

Per miestelio Nowy Sącz rynką ejo du žydai: Szmula ir Abromas.

— Szolem alojchem!

— Alojchem szolem!

— Kas girdėt Abromai?

— Važiuoju į Brodus.

— Tai labai gerai. Asz noriu nusiųsti į Brodus savo pacziai 50 guldenų. Suma tai didelė — pacztu bijau siųsti. Abromai! tu man tą padarysi!

— Kodėl ne? Duosi man už tą mano darbą pusę tų pinigų.

— Abromai! tu sergi! Tau galvą skauda!... 25 guldenai už nuvezimą 50? Užteks tau vienas guldenas.

— Mano darbas yra brangesnis. Szmula užsimislijo. Po valandėlį linksmai tarė:

— Gerai Abrom, te tau 50 guldenų — ataduok Esterkai kiek tu pats nori.

Žydai persiskyrė; Abromas iszvažėjo į Brodus, o Szmula tuojaus parszė pas Esterką laiszką, daneszdamas jai apie pinigų iszleidimą ir liepė jai eiti pas Rabiną, jeigu Abromas norėtų ją nuskriausti.

Abromas atvaževęs į Brodus, tuojaus nuėjo pas Esterką ir papasakojo viską, ką jos viras jam sakė:

— Szmula man sakė: duodu tau 50 guldenų, ataduok Esterkai tiek kiek pats nori. Te tau vieną guldeną nes asz 49 guldenus pasilikiu sau.

Esterka pradėjo verkti. Abromą pradėjo vadint vagim, plėsziku, bet Abromas kantriai to visko klausė, nuolat atkartodamas:

— Duodu tau tiek — kiek pats noriu.

Nuėjo pas Rabiną. Abromas papasakojo viską kaip žodis į žodį. Atkartojto ką jam Szmula buvo sakęs.

Rabinas užsimislijo, ir glostidamas savo ilgą žilą barzdą, vaikszcziujo po kambarį.

Esterka su baime laukė rabino nusprendimo. Ant pabaigos rabinas pabaigė misliję, ir atsistojęs priesz Abromą tarė:

— Pasakyk Abromai, kiek gi tu nori isz szitų pinigų?

— Asz noriu 49 guldenus.

— Pats tada nori 49 guldenų, o juogei Szmula tau liepė ataduoti Esterkai tiek kiek pats nori, tad ataduok jai 49 guldenus, o sau už darbą pasilik vieną guldeną.

Abromas pyko, keikė, rekė, bet veltu. Rabino nusprendimas buvo tvirtas ir niekas nemislijo prieszintis Izakui Teisingam.

Juokai.

— Sakai, jucg tavo tėvas seniai mirė?

— Teip, yra jau deszimitis metų.

— O isz ko mirė?

— Isz piktumo, kad jį pakore.

— Kumai, asz noriu ženytis.

— Tai asz tau duosiu gerą rodą?

— Kokią?

— Nesizenyk.

— Norėcziau paklausti ponios...

— Kalbėk drąsiau.

— Katra ranka ponia szluostai nosį?

— Deszine.

— O asz skeptetaite.

Studentas klausia profesoriaus: — Kas tai yra stebuklas?

Profesorius paėmė už ausies ir pažasęs klausia:

— Na ar jauti?

Studentas: — Oi skauda! jaučiu, jaučiu.

— Na matai, tai butų stebuklas, jeigu nejaustumei.

Pirkėjas prasz kupcziaus lempos. Kupezius klausia:

— Kaip didelę tamista nori.

— Del asztuonių asabų.

Daktaras: — Suskaityk, kiek ligo-nių laukia kanceliarijoje.

Jonas: — Nėvieno.

Daktaras: — Ar tik gerai suskaitėi?

— Kur tu gyveni?

— Pas broį — atsako.

— O kur tavo brolis gyvena.

— Su manim.

— O kur judu abudu gyvenate?

— Drauge — atsakė uzklaustas.

— Kas turi pinigų?

— Žydas.

— Kas reikalingas?

— Žydas.

— Kam skolingas?

— Žydui.

— Ką myli kaip szuo ubagą?

— Žydą.

— Kas duos pinigų?

— Žydas.

— Kuom pasitarnauji reikale?

— Žydu.

— Kam daugiausiai pasitiki?

— Žydui.

**THE LITHUANIAN WEEKLY
„ŽVAIGŽDE“ -- The STAR.**

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —

94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed.

„ŽVAIGŽDE“

P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikrasztis

„ŽVAIGŽDE“

Iszeina kas CZETVERGAS, 94 Grand Street.

Kasztuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50.

Anicetas Baltiejus, Dažiurėtojas

Korespondencijas ir laiskus su plnigais adresuokite:

„ŽVAIGŽDE“

Station W. P. O. Box 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 2160 WILLIAMSBURG.

Korespondencijos.

Newark, N. J. Seniaus Žvaigždėje jau buvo pranešta apie Newark'o lietuviską parapiją ir jos pasivedimus. Net kasžin kokis Katalikas (p. S.) Vieniybėje norėjo užginti, juogei parapijos stovis nieku esąs.

Nesibarsime su p. Kataliku, nes daugumas mūsų raszėje neiszkenczia neprieszaravę prieš kitus korespondentus, o ypatingai praneszanczius ką apie bažnycia.

Todel dabar praneszu „Žvaigždės“ skaitytojams, o ypatingai vietiniams mūsų broliams, juogei mūsų parapijos stovis yra gerame padėjime.

Taigi, jeigu į penkis mėnesius laiko, suma pinigų pakilo nuo nepilnai trijų szimtu dolierių bemaž ko arti iki tukstanczio ir dar ant ateinanczio mitingo p. V Janulionis paves savo naujutėlį dviratį parapijai ant iszloszimo, ir dar daugiau aukų girdzias.

Dar del svarbumo primenam, juogei mūsų parapija tapo incorporavota pradzioje Ruggjuczio m., zinoma kaip **Sov Traicės** Lietuvių Rymo Katalikų.

Pradzioje buvo sutverta po vardu aldžiausios Szirdies V. Jėzaus, bet notncorporavoti, prisėjo vardą parapijos permainyti, nes jau viena bažnycia

po tuo vardu Newarko nuo seniai buvo. Prie incorporacijos priklausio szios ypatos:

1 Vyskupas, kaipo galva parapijos.

2 Generalnas vikarijuszas ir

3 Kun. Žindzius, kaipo klebonas.

Trustesai nuo parapijos, Stan. Pranis ir, Petras A. Plikaitis. Kasieriaus bėla tapo užrecordyta; p. D. Szopis užsistatė \$1000.

Todel, broliai matote kaip viskas yra surėdyta, ir nemislykite, juogei kas kokias suktybes padarys, kaip nekurie pavyduoliai nori įkalbėti.

2 die. Ruggjuczio apie 3 val. po pietų atsitiko baisi nelaimė Rivet Works, kur pateko ir du lietuviai.

Ant eleveiterio kėlės isz sklepo auksztyn, ir buvo užkrautas su szeszeis grosais plieninių lazdiukių; iszskėlus ant antrų lubų; truko lynas ir visi nuopole žemyn. Vienas slavokas tuojaus numirė, o anglas ir du lietuviai smarkiai susitrenkė. Ign. Breikszas lengviaus sužeistas, bet p. Jasadaviczius vargiai iszlikis nuo mirties, nes St. James ligonbutij daktarai patyrė, juogei nugarkaulis dviejuose daiktuose perlauztas.

Pittsburg, Pa. — Pas mus buvo dideli karszcziai, 31 dieną Liepos Juozas Petraitis 19 m. vaikinas isz karszczio priezasties krito ir numirė. Dabar jau oras atvėso. Tą paczią dieną, kada numirė nuo karszczio a. a. Petraitis, perėjo per mūsų miestą didele audra ir nuo to laiko oras atvėso. Dabar yra daug smagiau.

8 d. Rugsėjo bus paszventinimas akmenio po nauja lietuviszka bažnycia ant kertės Sarah ir ir 22 gatvių, South Side.

Ant tos dienos yra rengiama didele per miesto gatves processija ir yra užkvistos visos draugystės kaip lietuviszkos teip ir lenkiszkos. L.

Nekaltikime „kitu kada kaltais esame patys.“

„Lietuva“ kaltina „Tevynę“ už denunciaciją, juog iszdavė Dr. Norkuno tikrą pravardę. Juog „Tevynė“ negerai pasielgė to niekas užginti negali. Pravardės atadengimas Druvi Narkunai gali daug užkenkti; szių žodžių raszėjas žino tą labai gerai, ir gal da geriaus už paczius „Lietuvos“ ponus, bet kodėl Tamistos apie tą tiesą užmirszote, iszduodami „Žvaigždės“ Iszleistojo pravardę? Juk jisai teipgi gali turėti priezastis, delei kurių nenori idant jo pravardę butu po laikraszcziaus garsinama. Ar tai *kunigus* maskoliams iszduoti nera denunciacija?

Vietines Zinios.

Nuo bulvės numirė.

Margarieta Kirschbaum, gyvenanti 212 Sutter Ave., skubindama į miestą, prarijo labai karsztą bulvę, užspringo ir trumpame laike dideliuose kentėjimuose numirė.

Stritkaris užmuszė.

New York'e. F. A. Mollenhauer, profesorius muzikos, o brolis G. Mollenhauerio, kuris turi cukraus fabriką, tapo ant vietos užmusztas 13 augusto naktį 6tos Ave. stritkariu ant Cortland str.

Temikit Lietuviai

„Žvaigždės“ Spaustuvėje galima gauti naujai atspaudintų maldaknygių „*Maldu Vainikelis*“. Prastesniuose ir geresniuose apdaruose, pradedant nuo 25 centų.

Reikalinga mergina.

Reikalinga yra mergina prie naujos vatos reksų, turinti suvisz per 16 metų amziaus. Atsiszaukit ant tokio adriso:

Joseph Litmann & Co.

351 West Broadway

New York City.

Atsiszaukimas.

Jei kas turi lietuviszkų szkaplierių t. y. isz Lietuvos ir gali tuziniais parduot, tai meldziami duokit zinią po tokiu adrisu:

Stanislovas Pateliunas,

345 East River Str.

Plymouth Pa.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintast
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

AUSZTANT.

T. T. Ježo apysaka.

LIETUVISZKAI ISZGULDĖ JONAS MONTVILA.

(Pabaiga.)

Apie savo kalbą su Petru hadži papasakojo pačiai ir Ilenkai ir į šią paskutinę tarę:

— Ir kas jam yra, kad nė tavęs, nė pinigų nenori? Neik tu daugiau pas bobą Mokrą, nes ten jau kabo nelaimė.

Mergina nerymavo; už pusės valandos po to jau sėdėjo šalia bobos Mokros ir jai į ausį tyliai kalbėjo. Pasakojo apie tai, kad reikale ji galėtų paslėpti Petrą. Boba šipsodamosi klausė jos pasakojimų, ir kada ji pabaigė, užklausė:

— O kur?

— Kambarėlij už šėpos, Kratos pas mumis nedarys, o aš jį įvesiu.

— Gal dar ir be to apsieisime — atsakė boba.

Ir apsiėjo pakol Maskolija neapšaukė Turkijai karę. Apšaukus Maskolijai karę, Ruščuke prasidėjo medžioklės ant pažvelgtų. Prie jų kategorijos pirmiausiai prigulėjo visi tie, ką nenorėjo pasirašyti ant adreso. Policija parengė medžioklę. Pirmu syk pateko į jos rankas keliolika pažvelgtų ypatų; antru syk nelaimėjo nieko; trečiu syk nieko, teippat ketvirtu ir penktu. Pažvelgtinos ypatos sprudo turkam iš rankų ir dingdavo. Čia buvo, čia jau jo nėra. Aristarchi-bej atsidavė medžioklei su visais savo gabumais. Liepė nuleisti nuo akių ir pats sergėjo Petrą, kurį iki laikui dar dengė susinėšimai su konsuliais. Susižinojimas bobos Mokros su konako urėdninkais daug palbėjo Petriui. Žinojo jis visas užstatytas kilpas. Aristarchi-bej mislijo, kad dingimas pažvelgtų ypatų yra Petro darbu, sugaut vienok jo negalėjo. Norint visas miestas buvo apstatytas zaptijais, jieškomi žmonės dingdavo iš Ruščuko ir pasirodydavo maskoliškuose pulkuose. Teisybė, visi žmonės ir visos žinios eidavo per Petro rankas, t. y. per šulinį. Valdžia negalėjo išmislėti, kaip tai galėjo viskas sprusti jiems iš rankų. Konake ir visose urėdiškose vietose buvo abelna nuomonė, kad tai ten turi būti koks smarkus ir žinantis dalykus vadovas.

— Petras — sakydavo.

Petras į konaką neidavo, urėdo jokie neturėjo, į kavinę tik kartais užeidavo su konsuliatų sąnariais.

Mėginimai bombardavimo Ruščuko nuo rumuniškos pusės pasibaigė ant niekų, atkreipė tik akis turkiškos inžinerijos ant to Dunojaus kranto, kur išėjo ola, prasidedanti šulinij, sode bobos Mokros. Pradėjo jie apžiurinėti Dunojaus krantus. Apie tai boba Mokra dainė Petriui.

— O!..... tai negerai, maika.....

— Eh? — užklausė.

— Turkiška inžinerija akla turėtų būti, kad nematyty naujingumo supilti baterijas už mūsų sodo.

— Gal neužtėms olos.

— Gal, pamatysime. Priguli tai nuo to, kokią bateriją nuspręs čia supilti.

Ant rytojaus per kiemą bobos Mokros perėjo apie pusę tuzino turkiškų aficerių ir keliolika kareivių, nešančių spatus, geležis ir kitokius įrankius. Nuėjo į sodą. Petras iš savo kambario žiūrėjo į juos per žiuroną. Aficeriai žiūrėjo, svastė, paskui vienas pašaukęs kareivį liepė įsmeigti į žemę šatrele.

— Bloga..... — tarė pats sau Petras ir atsikosėjo.

Toliaus tas pats aficerias liepė įsmeigti kitą šatrele, paskui trečią ir ketvirtą. Tokiu būdu paženklino kokią turi supilti bateriją.

Petras atsiduso, nusikosėjo; perėjo išilgai kambarį ir pakratė galva.

Vakare suėjęs matinę tarė jai.

— Maika..... negerai..... Inžinieriai reikalauš daug žemių..... atidengs mūsų olą.

— Sakysime, kad mes apie ją nieko nežinome. Išdildysime ženklius, jei koki užsiliko.

— Pervėlu jau. Prie pradėtų darbų stovi sargyba;

Boba Mokra susimaišė; už valandos bet vėla nurimo ir tarė:

— Man..... ką jie padarys?..... Nežinau ir nežinau nieko, effendim..... b i l m e m j o k..... o tu pasislėpsi.

— Hm..... — nusišypojo Petras lyg netikėdamas.

— Pasislėpsi..... sakau tau..... o žinai kur? Hadži Christo namuose.

— Ką? — nusistebėjo. — Pas hadži Christą?

— Paslėps tave Ilenka.

Ir papasakojo jam, ką sakė Ilenka. Petras tyliai to išklausė. Boba Mokra butinai jį gundė sergeti savo galvą ir kuoveikiausiai pasislėpti, kad paskui nebutų pervėlu.

Kitą visą dieną Petras neatsitraukė nuo lango; žiūrėjo į dirbančius. Pavakare patėmijo ką tokį ypatingą. Susiraukė, užsimetė viršutinį žiponą, pabučiavo Oną ir liepęs jai pasakyti motinai, kad nelauktų jo su vakariene, išėjo ir nesugrįžo.

Neuvo jis ant kratos, kuri prasidėjo bobos Mokros namuose dar tą pat vakarą, o pasibaigė tik ant rytojaus pavakare. Iškrėsta visos pakampės, atlupinėta grindys, paimta Petro visos knygos ir rankraščiai, viskas sunaikinta. Ona rado prieglaudą pas kaimynus; bobą paėmė į kalėjimą. Šaukė ją prieš kareivišką sudą, kuris, nieko nuo jos nepatyręs, viešai apšaukė Petrą ant sušaudymo, o jo turtą sukru-fiskavojo. Už jo galvą valdžia paskyrė dvidešimt penkis tukstančius grašių.

Šulinį ir urvą su dinamitu išgriovė. Ona nuolat verkė; motina ją ramino.

— Laukkimė pabaigos..... — kalbėjo ji.

— Aš, maika, lauksiu tik, kad greičiaus įstoti į klisštorių..... — atsakė Ona.

Ir laukė, nes kitokios išeišos neturėjo. Sėdi jodvi kartą mažam kambarėlij; tyli, nešneka; kartas nuo karto tik dusauja. Staiga atsidaro durys ir įeina Petras.

— Kodel dar tu išėjai? Žinai, kad už tave galvą paskirta dvidešimt penki tukstančiai!.....

— Jau nepaskirta.

— Maip tai?

— Jau..... maika..... jau liuosi!.....

Ir apsiverkė iš džiaugsmo. Paskui papasakojo motinai, kad au padaryta sandara, kad Bulgarija įgijo liuositybę.

— Dieve!..... Dieve!..... sunus mano!..... — šaukė boba.

Po to Petras pradėjo pasakoti apie savo slėpimąsi.

— O hadži Christo? — užklausė Ona.

— Nė nepamislijo.

— Ji tave slėpė?.....

— Ji.....

— O ką sakė hadži tau išcinant? — paklausė boba.

— Nematė manęs. Nesirodziau, nenorėdamas padaryti nesmagumą Ilenkai. Dabar ji yra užimta parengimu adreso pas baltąjį carą. Rengia abudu su Aristarchi-bej'u.

— Matai, kas mums liko — tarė boba rodydama ant griuvisių savo namo.

— Žinojau apie tai. Ha! dirbsime ir vėl šį-tą uždirbsim.

— Sugrąžis jug mums, ką paėmė turkai — užtėmijo Ona.

— Sugrąžis griuvisius.....

— Oh!..... — atsiduso ji. Kada mane nuvežsite į klištorių?

— Palaukk, sugrįžš mūsų kareiviai — atsakė Petras.

— Kada?

— Nežinau.

Petras surinkęs visus likusius pinigus užėjo tuojaus prie vie-

nos gatvės krautuvėlę ir pats joje pardavinėjo. Tuo tarpu turkų kariumenė aplaido Ruščuką ir jo gyventojai diena nuo dienos laukė sugryžtant bulgariškų kareivių. Pagliaus valdžia pagarsino, kad ant rytojaus į Ruščuką ateis pulkas kareivių. Gyventojai išėjo su iškilme jų pasitikti. Miesto roda susirinkus laukė ant placiaus; joje tirgurovo hadži Christa. Tarp moterų stovėjo ir mūs pažįstamos: boba Mokra su Ona, ir hadži Christienė su Ilenka. Kareiviai įėjo į miestą ir ejo tiesiog ant placiaus. Pirmiausiai ejo kareivis su vėliava, paskui jį aficieras su nuoga šoble. Užėjus ant placiaus aficieras suriko:

— Stok!

Kareiviai sustojo.

— Stojanas! Stojanas! – kalbėjo žmonės; — Stojanas! – meliliai atkartoto hadži Christa, hadži Christienė ir Ilenka. — Stojanas! – paantrino paraudus Ona.

Stojanas išdavė raportą komendantui ir įaliosavo kareivius.

Hadži Christa pribėgo prie Stojano, aplabino jį ir šaukė:

— Tu pas mane!..... Neduosiu niekam!..... Tu mano!.....

— Boba Mokra? – tarė Stojanas.

— Ką tu!..... Ji neturės nė kur tave padėti, nė kuo priimti!..... Ji jau nieko neturil!..... Aš tavęs neliesiu!.....

Stojanas negalėjo atsakyti. Priėmė už prašyną ir, nuėjęs į jo namus, tuoj užklauė apie bobą Mokra.

— Nieko neteko..... – atsakė hadži. — Pati sau kalta.....

Turkai atidengė kokią ten urvą, užgriebė visą turtą ir Petrą ant sušaudymo apsudijo.

— Tai Petras sušaudytas? – suuko.

— Ne. Išsislapstė kaszin kur. Dabar uždėjo krautuvėlę, už kurią nė penkių šimtų grašių nieks neduotų.

Gyventojai traukė pas save kareivius. Ypač daugelis užspuolė ant karužio. Tos skverbėsi pro visus ir klausinėjo Petro ir bobos Mokros. Pagaliaus ją surado.

— Turiu Petri laišką – tarė pasveikinęs ją karužis – ir noriu dar su juom pasikalbėti.

— Eik, sunau, kur kitur dabar. Pasivaišyk, aš tavęs negalėsiu teip pavaišyti, kaip kiti, o paskui nuveik pas Petrą į krautuvę, tai pakalbėsite.

Karužis su nuosteba klausė jos žodžių, paskui tarė.

— Nikola pasakojo, kad jus turtingi.....

— Buvome, bet nedabar.

— Tad imkit laišką dabar, o pakalbėti paskui užeisiu.

Už valandos paskui laišką buvo Petro rankose. Atdarė jį, nuliudo ir tarė:

— Nuo Nikolos..... iš Grabavos..... trys mėnesiai atgal rašytas ligonbutį..... Rodos, kad Nikola negyvas.....

Ona ir boba Mokra atsūdsio.

— Ką rašo?

— Prašo vieno daigto, kurį negaliu išpildyti..... Prašo pasakyti Ilenkai, kad ji netekė už Stojano, nes jis nė kapuose neturės ramumo.

— Kodėl tu negali to išpildyti? – užklauė Ona.

— Nepriguli tai daryti.....

— Tai aš pasakysiu Ilenkai.

— Nė nemislyk – atsakė boba. — Tai nė tavo reikalas. Stojanas yra vertas Ilenkos, ir jei hadži Christa leis.....

— Ah, leis!..... – atsiduso Ona. — Maika, Petra!..... vežkite mane į švento Spaso klioštorių.

Boba Mokra dirstelėjo į Petrą ir švelniai tarė Onai

— Palauk..... palauk dar truputį.

Tuo tarpu atėjo karužis ir papasakojo apie Nikolą. Balkanuose jis pristojęs prie bulgariškų liuosnorių po globa maskoliškos armijos. Kareje buvo neišpasakytai drąsus. Ties Šipka liko sužcistas ir paimtas į ligonbutį, kuriame gulėjo ir karužis. Laišką rašė dviecm dienom prieš mūrį.

— Prie manęs numirė ir prašė, kad perduočiau Petri laišką.

— Ar matėsi su juo Stojanas? – užklauė Petras.

— Tarnavo viename batalijone.

Staiga duryš atsidarė ir įėjo Stojanas. Ona pamačius jį nublanko. Karužis ir Petras širdingai su juom pasisveikino.

Stojanas priėjo prie Onos ir garsiai užklauė:

— Laukia!

Ona apalpo.

Ant to apskymas mūs baigiasi. Aušra išaušo į giedrę Bulgarijai diena. Ona tuojaus ištekėjo už Stojano, o hadži Christa baisiai pasipikino išgirdęs, kad Ilenka apsirinko sau už vyrą Petrą, nustojust viso savo turto. Vajel!.....

— GALAS —

VEIDAVUTAS.

PADAVIMAS ISZ PRIESZISTORISZKU LIETUVOS LAIKU.

(PACAL KRASZIAUSKO LITWA, I.)

Senovėje Lietuviams ir Prusams dar pagonais esant, į Ulmigeriją (Prusuose) atėjo Skandinavijos Gotai ir palengva susimaišė su tos šalies gyventojais. Laikui bėgant iš jų pakilo du vyru: Brutenas ir Veidavutas (Videvud); sušaukė juodu tautos vyresniuosius ir rodijo išsirinkti vieną vardą, kad dėl baimės Mozurų. Yra padavimas, kad prieš ateisiant Gizams, vienas Mozurų kunigaikštis pergalėjęs tos šalies goventojus privertė duoti doklę iš jaunų vaikinių. Išrinktas dar ant vado Vaidevutas sutarė su visos šalies žmonėms paimti prie savės savo dievams pasišventusių brolių Bruteną viršininką, nieko be jo rodos nedaryti ir visame jo kaip dievų klausyti. Kaip apreišktoja dievų valios pavadinu jį Krivė-Krivaičiu. Pagal abiejų juodviejų sutarimą žmonės turėjo niekam nepriklaustyti, duoklės neduotų, ale liuos diėvams tarnauti. Veidavutas pastatė pilį Naito tarp jurių ir Frisch-Hoffen.

Atėjusiai Skandinavai karės išmislais budami viršėsi už Ulmigerus emė niekinti ir vergti juos į verguvę. Iš to kilo nesutikimas tarp dviejų tautų. Ulmigerai užpuolė ant atėjusių ir išdeginu šimtą jų pilių. Veidavutas norėjo nutildyti sujudusius žmones, ale niekas jo neklauė. Tada užkviestas jo į pagelbą Krivė sušaukė šalies gyventojus į Balgi vos nutildė nėrimaujančius. Čion buvo sutarta: „niekas neturi tiesos kita niekinti, arba nenorintį prie darbo versti: Jei kas reikalauja kito pagelbos, gal ją jieškotui prieteliška dovana, prašymu arba kitokiu tinkančiu budu. Viršėsiu už kitus bus tiktai tas, kuris viršiniai darbas kitus perėis, su greitais arkliais kitus pralenks ir karėje garbę apturės. Šeip tik vardai ir pravardės tur skirti Ulmigerus nuo Skandinavų“.

Tokiu budu sugrąžinęs vienybę tautai, Krivė rupinosi surėdyti naminį jos gyvenimą ir papročius. Pirmutiniu čion daigtu yra tikėjimas. Dėlto prikaltėjo jisiai ir pastanavijo: kad niekas be Krivės žinios negarbtintų naujų dievų, kad niekas iš svetimų šalių neįvestų svetimų dievų į Lietuvą. Trys turėjo būti didžiausi dievai: Potrimpos (Audirimpos), Perkunai ir Pikollos (Pokole). Vardan tų dievų Krivė-Krivaičiu ir jo įpėdiniai, kurie turėjo valią naujus dievus įvesti ir veidaliotus rinkti, buvo pripažinti už didžiausius žemės valdytojus. Jų reikia klausyti kaip dievų. Kas tai pildys, ateinančiam gyvenime ras gausias dovanas, o kas ne, bus kankinamas ir nelaimingas. Visos su siedinės tautos tuos pačius dievus garbinančius ir tas pačias aukas aukaujančios turi būti visų mylimos ir guodojamos; kitos, kurios niekina ir rustina Lietuvio dievus, turi būti kardu ir ugnia persekiojamos.

Apgarsinus tą tiesą žmonės išsikirstė. Veidavutas ir Krivė, kad žmonės užlaikyti šaitaikoje ir vienybėje, sutarė uždėti Romovę. Krivė gražioje lankoje rado seną, plačią iškeruojų šį visados žaliuojantį arzuolą. Iššaukta liudžia apgarsino jis, kad dievai išsirinko tą vietą norėdami gyventi tarp savo žmonių, ir parodė tris iš Skandijos atveztus stabus ir pastate juos pas arzuolą. žmonės pradziugo juos regėdami, nes tokių buvo niekadoks nematę, seniau, kaip sako padavimas, garbinę saulę ir mėnesį. Veidavotas liepė padėkovoti dievams, kad jie žmonėms tokią šalį įgyventi davė, apreikšdamas drauge, juog dievų valia esanti, kad atėjusiai ir seni šalies gyventojai gyventų vienybėje ir broliškai vieni su kitais apseity; šaitaikoje budami pergalėję neprietelius, atimsę nuo jų turtus ir turėję sviete garbę. Neklusiančius-gi dievų valios užpulsė neprieteliai, paimsę į verguvę ir spausė visokių budu.

Žmonės tai girdėdami prižadėjo klausyti vado, o Krivė paliepė iškiršti tris skyles arzuolo kamiene įstatė stabus, kiekvienam iš jų sudėjo auką, ir pasakė susirinkusiems, kad pasilikyt per naktį, nes ryto dievai norį apreiškiti savo valią. Naktis buvo apsinčikus, žaibai ir perkunija pergązdino žmones. Ant rytojaus veidaliotai sukrovė lauzą ir užvedė ant jo seną Krivę, kuris tarė ties juo susirinkusiems žmonėms:

— Girdėjote, kaip naktį mūsų dievai Perkuno balsu su manim kalbėjo ir prisakė jums apreiškiti, kad žinotumėte, juog šioj vietoj pas šventą girią yra jų gyvenimas, čionais jiems dėsite dovanas ir aukas. Tik išrinkti aukautojai arba veidaliotai gal dievams aukas paduoti; dėlto jie gyvena arti tos vietos. Šalis ta, kurią mums dievai davė, turi vadintis mano vardu, pirmutinio Krivės Brutėno, Brutėnų (Prusų) šalia, idant tokiu būdu nauji atėjūnai susivienytų su senais gyventojais, o vaidai ir nesutikimai pasiliautų. Ant galo valia dievų yra, idant šį išrinkta vieta vadintusi Romovė.

Tuo tarpu Mozurų kunigaikštis neramiai žiūrėjo, kaip tauta, nuo kurios jis laukė duoklės atsiunčiant, vienijasi ir drutyn eina. Išsiuntė ant galo padavime vadinamas Andzislav pasiuntinius į Prusus paprastai mokamą duoklę atsiimti. Prusai atsakė, kad jie duoklės nemokėję, tiktai davę iš geros valios savo kaimynui dovaną; jeigu Mozurų kunigaikštis mislija, juog jie privalą jam duoklę duoti, tai jie reikalauja sugrąžinti jam dovanotus vyrus. Kunigaikštis Andzislavas šelpiamas Roxolianų kunigaikščio Čymbecho susirinkęs kariuomenę liepė pasakyti Prusams: jei jie nenorį duoklės mokėti iš geros valios, tai užpulsės ir paimsės jų šalį. Veidavutas surinkęs daugybę žmonių išėjo ant Mozurų. Andzislavas ir Čimbechas turėjo didę kariuomenę. Kruvinoje kovoje Prusai buvo atgal atstumti, Mozurai pergalejo, nes jų ginklai buvo geresni. Neprietelius įpuolęs į Prusų šalį paėmė daug jaunų vaikinių, išsivarė jų kaimines, išplėšė turtus ir sugryžo namo.

Ale daug vaikinių pirmiaus į duoklę duotų Mozurams parbėgo iš jų kariuomenės į Prusus ir budamai išsilavinę pas neprietelius karės išmisluose įtaisė savo tautiečiams geresnius ginklus ir išmokino geriau kariauti. Tada Veidavutas sušaukė labiau įsidrąsinusius žmones į Romovę ir sudėjęs dievams auką apreiškė, kad dievai norį dėl paneštos gėdos ir pažeminimo atkeršyti Mozurams. Puota Romovėje įdrąsino dar smarkiau žmones ir vedami Veidavuto išėjo į Mozurų šalį ir susitiko su jų kunigaikščiu vardu Masos, šelpiamu Roxolianų kunigaikščio. Kovoje krito tukstančiai Mozurų ir abu kunigaikščiai. Veidavutas laimėjo, plačiai išpustijo Mozuriją, daugybę žmonių paėmė į nelaisvę ir su dideliu laimu sugryžo į savo žemę dievams padėkavoti.

Krivė sušaukė kariuomenę į šventą Romovę ir degino auką dievams ant padėkavojimo už pergalejamą neprietelių. Kad žmonės ir toliaus neužmirštų už geradėjystes dievams dėkavoti, padarė ant visados šį įstatymą: karės laimą dalyti į keturias dalis: vieną dievams ant padėkavojimo atiduoti, antrą Krivei ir veidaliotams, kurie nuo dievų meldžia pergalejimo, trečią kariuomenei gynusiai savo šalį ir pergalejusiai neprietelius, ketvirtą likusiems namieje, kurie aniems nescant sergsti šalies rubežius nuo priešių užpuolimo.

Tuo tarpu atėjo kritusio kunigaikščio Masos sunus vardu Czamwigas norėdamas su jais susitaikinti. Krivė palenkė jis į savo pusę prašydamas jo, kad pavelytų Prusų dievams auką sudėti. Krivei pavelijus, jisai sudegino paalsintą žirgą prisiekdamas Prusų dievus garbinti lygiai kaip savuosius. Paskui padarė sątaiką. Ilgainiui abi tautos užmiršo savo vaidus, emė vieni su kitais pirkliauti, Mozurai leido savo dukteris už Prusų. Mozurų ginklai ir budas karę vesti išsilatino Prusuose, ir ilgą laiką buvo pakajus.

Vienybėje esant su kaimynais Mozurais, palengva kilo Prusuose viduriniai nesutikimai. Veidavutas buvo jau senas, o dvylika jo sunų vaidijosi tarp savęs, katras po tėvo galvai jo valdžią paims, ir kiekvienas iš jų atvirai ar slapčia rupinosi apie tai pas žmones. Krivė cinantis jau 132 metus ir Veidavutas 116 norėdamis prašalinti nesutikimus sušaukė visą liaudį į Romovę. Susirinkusiems išpasakėjo Krivė,

kaip jų proseniai atėjo į tą šalį, kaip jį išrinko ant Krivės, o Veidavutą ant kunigaikščio ir vado ir kaip juodu Mozurų verguvej ir nelaisvę išnaikino. Paskui išdėjo Veidavuto sunų vardus ir išrodė, kad dėl prašalinimo nesutikimų reikia su dievais pasirodavoti apie valdžią po tėvų galvai. Tai pasakius aukavo dievams ožį ant ugnies su švento arzuolo lapais sukurtos. Diena pasibaigė su ramia puota.

Ant rytojaus Krivė ir Veidavutas apreiškė žmonėms, kad dievų valia yra, idant visa šalis būtų padalinta tarp dvylikos sunų, žmonės gi turi tam priklausyti, kurio dalije gyvės. Paskui pašaukęs pas šventą arzuolą vyriausią Veidavuto sunų vardu Litvo, liepė jam prisiekti, juog klausysęs Krivės ir garbysęs dievus. Prisiegtą darė jaunas kunigaikštis uždedamas tiesiąją ranką ant Veidavuto galvos, o kairiaja palytėdamas šventą arzuolą. Prisiektus paskyrė jam Krivė šalį nuo Boiko ir Niemo tekančių vandenų, iki giriai Thansamo. Litvo viešpatavo toje šalije ir pastatė pilį vardu jo sunaus Garto pavadintą, šalis-gi vadinosi jo pačio pardu Lietuva. Prisiektus antram Veidavuto sunui vardu Samo duota buvo šalis tarp vandenų Chromo ir Haalibo iki upei Skara, kuri prigėrus joje Samo pačiai, buvo jos vardu Pergolla praminta. Samas pastatė savo šalije Gailtegarvo, Samo ir jo šalies žmonės dievus labiau garbino, kaip kiti lietuviai. Jojo šalije buvo daug šventų arzuolynų, kuriuose ant garbės dievams laikė daug žalių. Trečias sunus Sudas gavo šalį nuo jo vardo Sudavija prmintą. Ketvirtam Nadruui davė šalį tarp upių Skaros arba Pergollos, Briko ir Kurteno. Jis pastatė Staindo pilį, jo dalije buvo šventa Romovė. Kiti sunys gavo teipgi po dalį, kurios nuo jų vardų Šaliavo, Natango, Varmo, Hoggo, Pomoero ir Chulmo buvo pramintos Šaliarjja, Natangija, Bartija, Galndija, Varmija, Hoskerliandija, Pomezavija ir Chelmija. Koznoje dalije buvo pilys pastatytos.

Išdalinus teip visą šalį ir kiekvienam paėmus savo šalį, Veidavutas buvo dar nekurį laiką vyriausiu rėdytojum ir vadu.

Sulaukę gilios senatvės Krivė Brutėnas su savo broliu Veidavuto pasiryžo dėl užlaikymo įstatų ir surėdymų paaukauti save dievams ir sušaukus veidaliotus, vyresniuosius ir liaudį ant liudininkų, duoti save gyvus sudeginti Romovėje pas šventą arzuolą.

Paskirtoje dienoje Krivė su šventadieniais, ale nedvasiškais apsigyri rubais apsirėdęs, ir Veidavutas karališkai apsirėngęs išėjo pas susirinkusius žmones ir pasakė jiems, juog dievai juos šaukia į kitą svieta ant linksmosiškilmės. Dėlto vyresniejie jiedviemjėm numirus, tur išsirinkti kitą vadą, kuris juos gintų, vienybę ir sątaiką užlaikytų, mokyty surėdymų pildyti, dievus garbinti ir kad Krivei būtų paklusnas. Veidaliotai-gi tur išsirinkti Krivę, kuris būtų vertas dievams tarnauti. Vyriausias vadas ir žmonės tur išrinkto Krivės kaip dievų klausyti. Visai tautai dinžiausiu daigtu turi būti vienybė ir sutikimas, nes sątaika užpelno dievų palaiminimą, o vaidai ir nesutikimai — rustybė ir kerštą. Tai pasakius abu seneljai apsikabino vienas kitą ir, žmonėms giedant, susiėmė už rankų užlipo ant lauzo pas šventą arzuolą sukrauto. Veidaliotai jį užkre. Jo liepsnėse mirė Veidavutas ir Krivė Brutėnas. Dievai su perkunija ir žaibais apgarsino savo valią.

Krivės žodžius šalies gyventojai neilgai turėjo mislije. Vyresniejie susiėję vado rinkti negalėjo susitaikinti ant vieno, kuris visą šalį valdyty. Kilo vaidai. Tarp veidaliotų atsirado teippat ginčai renkant Krivę. Vieni norėjo rinkti Nadro pačios brolij Brutėną, kiti Litvo pačios brolij Apeilesą, Vaidams didyn einant Litvo tarnai įvijo Nadrą į upę, kur jis prigėrė. Litvas už nužudymą brolio atstatytas nuo švento arzuolo Romovėje uždėjo kitą Romovę savo šalije, išrinko kitą Krivę ir kitus veidaliotus. Vienok didžiausias aukas jo šalies žmonės siųsdavo pas didijį Krivę į Prusus.

Prusų Krivės vyriausybę pripažino Lyvai, Kurš o gyventojai, Lietuviai ir Zemaiciai, jo pasiuntinius visur guododavo ir jo paliepinus pildydavo be pasipriešinimo.

A. McLean laidoja ir balsamuoja na-
baszninkus pigiaus kaip kiti.

77 Hudson Avenue netoli Front Str.
Brooklyn, N. Y.

RED HOUSE CLOTHING CO.

Adolph Lewis,

PARDAVEJAS Naujų ir naudotų drabužių,
190 Myrtle Avenue,
Tarp Hudson Ave. ir Fleet Pl., Brooklyn, N.Y.
Paranku tenai nuoti, nes galima susiz-
nekėti lietuviskai.

Lietuviai!

Jūs tankiai reikalaujate siūsti kam į kraują
daviernastį ir kitus palindymus; kreipkitės
prie manęs, aš tą viską atliksiu kuo geriau-
siai. Paraszysiu daviernastį ir parapsiusiu kon-
sulio palindymą.

JOHN A. BELIAKOFF,

NOTARY PUBLIC,
227 East 19th Street, New York, N. Y.

ZVAIGZDĖS AGENTAI:

T. Rauliczkis

22 Broad str., Hazleton, Pa.

Stanislovas Poteliunas.

Plymouth, Pa.

Povylas Gaizaukas,

24 7th Str., Mahanoy City, Pa.

Juozas Kasulaitis,

74 Carrol str., Pittston, Pa.

P. Mikalauskas

25 W. 2nd Str., S. Boston, Mass.

Antanas Szileika,

Spring Valley, Ill. ir apielinkej.

M. Szvernickas,

146 Roebling Str., Brooklyn, N. Y.

M. Czeponis,

72 Jubilee Str., New Britain, Conn.

Mikolas Miszkunas,

8 Belmont ave., Newark, N. J.

J. Macziulaitis,

165 Ferry Str., Newark, N. J.

J. Rabikauskas,

328 Plymouth Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas Nutane,

4424 S. Wood Str., Chicago, Ill.

Jonas Karalius,

652 W. German st. Baltimore, Md.

Jonas Damukaitis,

641 W. Lombard st. Baltimore, Md.

KELIAUJANTIS AGENTAS

Andrius Mikalauskas,

25 W. 2nd Str., South Boston, Mass.

LIETUVISZKAS SALIUNAS

J. J. Zimantai.

Užprasau visus brolius lietuvis pas mus
atsilankyti. Mes laikome gerą alų, gardžią
arielkėlę, visokių vyną ir kitus gėrymus,
teipgi ir gerą cigarus pas mus galima gauti,
o jau apie užkandžius, tai ner ką ne kalbėti —
visada švieži, o pietus duodam tik už 10 cen-
to užpe visados dykai prie stiklo laus. Užei-
kit ir persitikrinkit, jog tai labai gera užėiga
del kožno vieno pas

J. ir J. Zymantus,

po No. 305 Kent ave, Brooklyn, N. Y.

Stebetina proga!

Vaikams prie mazių sukni-
os iz goriausio kaszmiro su
puikam pamuszalu už

\$3.50

Kamžos 75c, \$1.00, \$1.75.
PLOSZCZIAI \$16.00 ir dan-
gius. Kunigiszkos sukni-
os \$12.00 ir augszciaus. Gera
visa eile drapanų \$18.00 ir
augszciaus. Palto extra \$20.00
ir augszciaus.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St.,

New York.

Temikit Lietuviai

Sutrumpytas Lietuvisz-
kai-Anglischkas Žodynėlis, su-
dėtas ir izduotas kun. Petro Saurusai-
czio, Waterbury'o Conn. klebono.

Yra tai labai naudinga del lietuvių
knyga, nes ne vienam atsitikime bus ji
lietuviams didele pagelba.

Galima gauti pas patį autorių arba
„Žvaigždės“ spaustuvėje.

Michael Bershatzky.

RUSKOS IR TURKISZKOS MAUDYNĖS.

Viską užlaikoma czystai. Ateksrus kambarial
dėl vyrų ir moterų. Atdara nuo 8:00 ryto iki vakaro.

72 Seigel Street.

Bet. Manhattan and Graham Ave., Brooklyn, N.Y.

GEO. SCHOBER,

Pardavinėja visokias mėsas, kaip to:

Jautiena, Avincziena, kiauliena,
deszras ir teip visokias importavo-
tas ir czionaitines mėsas.

92 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

„Saule“

Vienatinė du-kart nedelinė gazieta iszeinanti
Amerike utarnyke ir pėnyczioje, kasztoja
ant meto \$2.50, j užmarę \$3.50.
Kas užmokės \$3.00 tai aplaikys „S.“ ir „L. V.“
In užmarę „Saule“ ir „Linksa V.“ \$4.50.

Adresavokite:

D. T. BOZKAUSKAS,

520-522 South All, Mahanoy City, Pa.

T. Schwartzkopf,

12 S. Main Str.

Pittston, Pa.

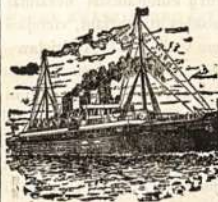
Užlaiko didžiausią sklodą visokių gėrymų
kaipo tai: ARIELKU, VYNO ir visokių už-
rubežiniu LIKIERIU.

Pardavėjas das jį yra visiems žinomas
Juozas Tepliuszis, kuris ko teisingiausia vi-
siems lietuviams pitartarnauja. O be to: ten
galima gauti visokius gė, ymus pigiaus, nē kaip
kur kitar.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str.

New York.

Az užlaikau BAN-
KĄ, kurioje galite sau-
gčiai pasidėti savo pin-
gus, teipogi izmainau
pinigus visų žemių.
AGENTURA visų lai-
vinčių kompanijų ir gele-
žzečio linijų. Šalpor-
tes ir laz Europos.
Teipgi siunčiu pin-
gus į visas dalis svieto
ir izduodu vokelius ant
visų didžiųjų miestų E-
uropos.

Bankas Eurepoje,

Hamburge: S. Jarmulowski.

Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

Naujiena Naujena!

SKAITYKIT VISI!

LIETUVISZKA LENKISZKA APTIEKA.

Apgarsinu savo tautiecziams jog mano
Lietuviszkoj Lenkiszkoj Aptie-
koj 335 Grand Str., randasi vi
soki vaistai ir žolės vartojamos
kaipo gydymas Europoje, tra-
janka ir t. t. Teipogi labai
pigiai galima gauti specialisz-

kas liekarstas nuo visokių ligų kaip tai: nuo
užsiszaldimo, plaučių užsidedimo, sunkaus
kosulio, džiovis; teipgi nuo romatizmo, kau-
lių laužimo, kojų traukimo, galvos skaudėji-
mo, neuralgijos, visokių puczku. Vaistai nuo
pilvo skaudėjimo, duoduanti gardumą prie
valgio ir daugybė kitokių. Visi tie vaistai
yra kuo geriausiai priengti pagal geriausių
Europos ir Amerikos Daktryų receptus ir jai
daugybė lygonių jais iszsigydė, labai mažai
izduodami ant to pinigų. Visus savo vaistus
aš siunčiu pareikalaujusiems per paczta ar-
ba expresų į visų Ameriką. Reikale parasz-
kite pas mane laiszką o aš rodą suteiksin
jums dovanai.

Mano aptiekoje yra gaunami visoki sku-
riniai ir elektriszki BANDAZAI už zemiausią
prekę.

M. MAYER

EUROPISZKAS APTIEKORIUS

335 Grand str. BROOKLYN, N. Y.

tarpe Marcy ave. ir Havemayr Str.

Telephonas 1342 Williamsburg.

DR. LEO. LANDES,
LIETUVISZKAS DAKTARAS,
124 E. 24 UL., NEW YORK.
Garsingas gydytojas vyrizskų ir moterizskų ligų. Mokinio universitete New York; praktikavo ligonbučiuose Wied niuje, Berlyne, karaliskosje mokykloje Londone, buvo perdtinai mokslo Lebanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

USZTIKRINA ISZGYDYMA

visų slapų ir paprastų ligų, kaip tai: plaučių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomiotį, apalpiamą, skaudulius, žalždas, tinimą, moterizskas ligas ir nevalsingumą. Gydymui nervizskų ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisus.

VISOKIAS LIGAS

iszgydysiu į keles dienas, kaip tai ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lūpų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegy ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniziskas ligas gydanu pasekmingai, ir slėpemas ligas užlaikau slaptybė.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24-th str., cor. Lexington ave.
Ofisio valandos: { nuo 9 rito iki 1 popiet.
{ nuo 5 po piet iki 8 vak.
Nedėlomis: { nuo 8 iki 10:30 ryto ir
{ nuo 2 iki 5 val. po piet.

RODA PER GROMATA DYKAL

Upraszydami gyduoles pristykkit \$1.00.
Jeigu sergi tai paraszyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz pristysiu gyduoles kurioms iszisygojel.

CAECILIA HALL,
GEO. SCHMIDT, PROPRIETOR.

Užlaiko visokius gėrymus, kaip tai:
VYNA, SZNAPSA IR ALU.
No. 101 & 103 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Teipgi yra puikii salė dėl mitingų, veselijų ir telp visocių susirinkimų.
Czlon Szv. Juozapo ir szv. Kazimiero draugystės laiko czlon savo susirinkimus.

„KATALIKAS“

Lietuviszkas Sanvairinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztuoia ant metu \$1.50.

Norinti uzsiraszyt, tu ri adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Avs.,
Chicago, Ill.

Senas Daktaras Smith

Seniausias seniai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju iszgydymą užnuodyjimo kraujo, skuros iszborimą, spuogų, skaudulijų, skaudancezius gerklės, lieziuvio, burnos ir nosies. Ruonotas kojas, skausmą nugaroje, skausmą galvos, gėlimą kaulų, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, hemoroda, sausgėla, szirdies ligas, plaučių ligas, užsiszaldymą, dusulį ir džiova.

Asz turin viskas dėl gydymo reikalinga: liekarstas ir instrumntus ir per ilgiausią tyrinėjimą darsiekiau didžios praktikos. Daugel žmonių ateina pas mane, idant juos iszazgaminavocziau ir savo pagirtina metoda gydincziau, kurie pirmiaus gydėsi pas daktarus, garsinancziuosius gabeis daktarais.

Saugokites nuo tokių žmonių, agentų, draugvsczių, už dyką duodanczių receptų, diržų su elektra ir apgavingų patentavų giduolių.

Kreipkites visi isz pirmo pas seną daktarą Smith, jis yra seniausias ir geriausias, o užezodysit laiko, pinigų ir skausmių. Gvarantavoja greitai ir pigų iszgydymą. Rodas duoda už dyką. Liekarstos 50 centų.

Neužmirszyt adresu:

136 E. 18th Str., New York, N. Y.

BENZIGER BROTHERS
36 38 Barclay st,
NEW YORK, N. Y.

I sz dirbėja
KARUNU,
VELIAVU,
ir yvairiausių
ŽENKLELIU
Teipgi specializskai darome szilkinius ir auksinius ISZSIUVIMUS.

Ant pareikalavimo visados prisiunsime prabas ir tavoru prekes, teipogi ir didelį ilustravota katalogą prisiųsime už yka. Raszyk ant adreso:

Benziger Brothers,

36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y.

MAX KOBRE
Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str., New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kadmes parduodam Szifkortes ant visų greiciausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremen; Hamburg American Line Hamburg; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siuncziame pinigų, kuriuos jusų prieteliai geuna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisznėkėti lietuviszkai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4 iki 8 valandai vakare.

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES“

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukorizskus darbus gerai, pigiai ir greitai;

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSCZIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

94 GRAND st.,
BROOKLYN, N. Y.

FR. PUSTET & CO.

Atliekti visokius drukorizskus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius baznytinius daiktus kaip tai: amotus, kopas, kiekikus, liktorius, szventųjų stovyklas ir t. t.

Telpgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, Ignosellus ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.
New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi didellius skledus, Ryme, Ratisbonoje, Cincinnati ir New York'e.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuna**. Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos pardavineja daug pigiau kaip kiti. Užcedyk pinigis ir sudrutik savo sveikata pirkdamas valgius pas

J. Krauczeliuna,

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

JAMES J. MCGINTY

LAIOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja

visokiu

ant

kapiniu.

PARSAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELJU IR KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL

Gyvenimas ir kancelarija po No. 72 South 2-nd Str.
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

Telefonas 559 Williamsburgh.

SLAPTYBE!

Skaityk szita su atyda ir gerai atsimink.

Žmogus nuolatai yra spaudžiamas visokių ligų; gal szita ar kita sanvaitė reikalauti mano pagjalbos, kaip specialisto. Asz per daugelį metų užsiėmian gydymu vien tik vyrizskų ligų, nežiurint isz kokios priezasties ir kada jos kilo. Kaip tai: Abelnų silpnumą, ligas gautas per iszdykumą jaunystėje, negerus sapnus, užnuodyjimą kraujo (pradžioja arba ir isisėnėjus), iszbėrimą szaszais ir kitokius visokius prietikius. Apie ligą, ypacz sunkią, neatboti yra neiszmanimu. Visi, kurie kokia liga sergate, kad jus kiti daktarai butu apszaukę net už neiszgydomus, netrotykit vilties, bet kreipkitės prie mangs, asz jus iszgydysin. Tiktai nelankite ligai ir nesinuodinkite su visokioms liekarstom. Teip gi nejiszkokite pagelbos pas nesuprantanczius aptiekorius, bet kreipkitės tiesiog pas mang. Nesibijok! atiek, o busi iszgydytas per seną Daktarą BRYAN.

Pasarga.

Nemeginkit gydytis patys per save, nes tai yra pa vojinga. Užcedyk pinigis, laika ir sveikata tuo-jaus jiszkodamas mano pagelbos.

PERŽIUREJIMAS UŽ DYKA.

Netrukdyk laiko mėginimais. Asz gydau greitai ir už mažą m-kestį.

Sianas Daktaras Bryan,

249 East 21st Str., kamps 2nd ave., New York City

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDES“ Spausdint. ←○→

Basanavicius Dr. J. Medega musų tautiškai vaistnikystai. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 38 su 2 autoriaus paveikslais 40 c.

Lietuvizskai Trakizskos studijos. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 123.....60

Lietuvizskos pasakos pusl. 192 pasakų 200.....1,50

Bernatavicius. Pajauta Lizdeikos dukrė, arba Lietuva XIV szimt. metije. Istorizska apysaka. knyga I Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 155.....60

Kun. A. Burbos Prozaizski rasztai. Labai gražios apysakėles. Naujas perspaudimas. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 156.....80

Dzukizskos dainos Traku paviete užraszytos.....75

Kristijonas Donelaitis. Rasztai. Keturi meto laikai. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 134 40

Katalikų Bažnyčia ir mokslas pagal prof. Zalna.....20

Ir Jonas Lietuvizski dainiai pradijoje XIX szmtuēcio. Kliauszikai tautizskas periodas. Shenandoah, Pa. 1898 m. psl. 53 40

Melega Simano Daukanto biografijai. Su 14 paveiksliėliu, Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 128 prekė.....1,00

Milukas kun. A. Rankvedis Senovizskos Istorijos pagal Fisher T. Gazeau ir kitus. Knyga I Rytu szalys su 14 paveiksliėliu. Shenandoah, Pa. 1898 m. .50

Rankvedis Senovizskos Istorijos. Knyga II pagal Fisherj ir kitus su paveiksliėliais, Shenandoah, Pa. 1898 m. prekė.....40

Lietuvizskas Albumas. Dalis I. Paveikslai istorizski vietj ir kitokij. Ir paveikslai lietuvizskj naminiuj ir iszdariuj. Shenandoah, Pa. 1900 m. prekė.....50

Neris P. Populiarizskas rankvedis Fizikos, su iliustracijoms. Shenandoah, Pa. 1899 m. pusl. 102 prekė.....75

Radzeviciūtė M. Anima Vilis. Apysaka. Lietuvizskai vertė Jonas Montvila. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 169 prekė.....75

Sienkievicius H. Tvanas. Vertė K. A. K. dalis I. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 178.....80

Tvanas. Dalis II. Shenandoah Pa. 1900 m. pusl. 194. Puikiausaa apysaka lietuvizskoje kalb. I, 100

Duonos jieszkotojai. Lietuvizskai iszguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 82.....35

Gehmidt. Valdimieras apysaka.

Lietuvizskai iszguldė kun. A. Milukas. Shenandoah, Pa. 1901 m. prekė.....25

Pabrieža kun. A. Botanika, arba tuisliu augviniis. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 166 1,00

Valancianskas. vysk. M. Zemaiczių Vyskupystė. Antra laida. Shenandoah, Pa. pusl. 247 1,00

Du broliai. Atsitikimas isz paskutinės Turkj su Maskojais karės. Vertė A. J. J. K. 1897 m. Shenandoah, Pa. pusl. 12.....3

Kankinimas Katalikų Lietuvoje abelnai ir Kražiuose. Dėl Lietuvizsko teatro. Paraszė Akmeninis. Plymouth, Pa. 1893 m. pusl. 39 prekė.....20

Padejimas Lietuvij tautos Rusuj viespatystėje. Rusizskoj kalboj prekė.....1,00

Stacijos arba Kryžiaus kelias parengta kun. A. Burbos. Plymouth'o, Pa. klebono. 1897 m. prekė.....10

Antanukas. Apysaka B. Pruso. Isz lenkizsko vertė Selimas. ir K. Moygio ir kun. Pabrezo laiszikai pas S. Daukantj. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė.....15

Paskutinės Miszios. Isz lenkizsko Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 45 prekė.....20

Lietuvizskos Kanklės. Shenandoah Pa. 1897 m. prekė.....5

Kun. A. Totterius. Pamokslai gerj žmoniuj. Shenandoah, Pa. 1900 pusl. 95 prekė.....60

Ant geresnės popieros.....75

Lietuvizskas Albumas I laida Shenandoah, Pa. 1898 m. 50

Albumo II ir III laidaprek. 1,00

Abdarytas kasztuoja 1,25

Kun. Burbos. Prozaizski rasztai Tomas II 50c.

Ta pati knyga ant geresnės popieros kasztuoja 60c.

Katalikų Bažnyčia ir mokslas antra laida kasztuoja tik 15c.

Kun. P. Saurusaitis. Lietuvizskai anglizskas žodinelis 75c.

Anglizskai lietuvizskas žodinelis kasztuoja 50c.

Trumpi atsakimai ant uzmetinejiprie-z Religijj 20c.

Dogmatas apie Pragarą 15c.

Paslapezini Gvyvojo Ružanciazus 25

Juokj kngetė kasztuoja 25c.

Iszguldymas Lioretanizskos Lituanijos kasztuoja 30c.

Istorija Szventa, Seno ir Naujo isztatimo ka-ztuuoj 50c.

PUIKIAUSIA UZEIGA PAS

A. W. Zaliaucka ir J. ALMONAITI.

Užlaiko geriausius gerymus, ci garus ir užkandzius, o ir visame suteikia geras rodas. Teipgi randasi

Pooltė-belis del paslink-smalimo.

116 Grand St., Brooklyn, N.Y. Visi pas savo tautiečius!

Lietuvizska Krautuve visokių siuvamu Maszinu.

Parduoda naujas antru ranku siu-vamas maszinas.

Teipgi užlaikau visokius reikalingus daiktus prie siuvamu

maszinų ir taisau. Žmonės vra persitikrinę apie gerumą mano maszinų nes 20 metų kaip tuomi užsiimu.

J. Matulevicia,
256 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Tikrai gryna altoriaus Vyna

— GAUSITE PAS —
BARNSTON Tea Co
6 BARCLAY STR.
New York'e.
Importuoja ie rusiszka arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL,
HENRY GERKEN Prop.
89 - 93 GRAND Str., B'klyn. N. Y.
Svetaiend parsamdoma dėl veselijų, balij, koncertų ir t. t.
Gėrymai geriausi ir už pigiausia prekę.

Mateuszas Videika Lietuvosiskas darbo agentas.

Kas nor gauti gerą darbą, tuzul kreipiasi prie maneš.

Apart to turju puikią didelę sale vadimam „Washington Hall“ dėl teatrų, vestuviu, balij ir szejp pasilinksminimu. Apie gėrymus nereiki nei sakyti, nes visi žino ju gerumą.

M. VIDEIKA
154 Clinton ave. arti Claremont av.
MASPETH, L. J.

AR ESİ KURCIZMAS??
Visi kurtiniai ir sunkus girėdžimas dabar yra iszgydomi su pagalba nauj musų isradimuj. Tik kurozialis gimė negali but iszgydyti. UŽIMAJ GALVOJ VEIKIAI PRASZALINAMI. Aprasziū savo ligą. Isegreaimavimas ir rodis dykai. Galj nustye namie iszgydyti suvisai mažais kasztais

Dr. Dalton Aural Institute, 506 LaSalle av. Chicago, Ill.

Daktaras

isz Lietuvos!
Dr. Med. Leon Cherurg
52 ELDRIDGE Str. New York.
Tarp Canal ir Hester ulyciuj,
OFISO VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 isz ryto
Nuo 2 iki 3 vakare
Nuo 6 iki 8 po ketare
Telephone 3997 Spring.

Vyrai, neturinti gana pinigų iszsipturkti szipkortes, gali už labai pigia prekę nuvažiuoti į BREMAJ ir HAMBURGA per 8 dienas.
Raszik ar atsizsank į
Columbia ShippingOffice,
158 Suffolk Str.
New York, N. Y.

Jurgio Hoffmano Aptieka
103 Grand str.
Brooklyn, B. C.

(Tik jo iszleđžiamas).
Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszimts dviejų visokių augvoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retalizskai, svarų už viena dolerj, ir teipgi parduoda ketvirta dali svaro už 25 centus už paka, ir pardavinėja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszimts svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senovizską ir europiejizską madą, aptiektoj raudasi, kaip tai herbų, žolij ir teip toliaus.

Kas tik reikalanjate virsz minėty gidnoliuj, galite siusti pinigus per Money Order, o asz jum prisiusiu per expresą reikalingu daiktų. Hoffmano Reumotizmo gyduloė \$2,00, tikras iszgidinimas; Hoffmano plaucezių gyduloėkrupes dėl kraujo, dvideszimts viena giduloėkrupė į dėžutę už 15 centų.
Hoffmano kosulio maizimas 25 centai.

GERIAUSIA UZEIGA! PAS Petra Draugelij

Užlaiko geriausius trunkus, ci garus ir užkandzius, teipgi suteikia geras rodas visokiuose reikaluose dėl savo tautieciuj.

73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
Visi pas savo tautiečius!

Ar nori uzczedit pinigų?

Jeigu nori, tai nusiduos pas

JOHN J. GORMAN'S ESTABLISHED 1857

Juk yra vorta sulyginti prekes, kures mokate ir tavora už jas gaunate su prekėmis, kurias užmokėtumete pas mus ir kur kitur. Atsilankykite pas mus, o pamatysite, kad teisybę kalbame. Mes visko laikome, kas tik prie apdaro reikalinga, ir sziotoj dalij miesto pas mus rasite didžiausią yvairumą ir yra isz ko pasirinkti. Mes nepaprastai daug parduodame vyriszkų apatinių drapanų ir kitų aprėdalu, teipgi visokių naminių papuosimų ir įvairiausių valgomų daiktų už labai pigias prekes. Parduodant labai daug kavos ir arbatos, nereikalaujame imti didesles prekes, o da prie kiekvieno valgomo daikto mes duodame gražius dovanas, o prie kavos ir arbatos mes du-syk tiek duodame dovanų.

Mūsų sztoras buna atdaras Subatomis ir Panedelio vakarais, kitais gi vakarais uždarytas, nes mes žinome, jog mūsų darbininkai reikalauja atilsio.

Ar jus ne teip mislinate?

Užtat jei reikalaujate ką pirkti, tai ateikite ir pamėginkite, o užtikrinam, kad savo žygio nesigailėsite, o jeigu ant galo ir nieko nepirktumete, tai nieko nekenks, ir mes su Jumis kuograzžiausiai apsiėsimė ir geriausiai patarėsimė.

Nepamirškite vardo bei numerio:

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

SIUTAI! SIUTAI! SIUTAI!

Geriausi visokio kaino siutai, naujausios mados, geriausias pasiuvimas, o kaip pas kitus. Pabandyk syki pas mus, o persitikrėsi apie mus sztorą.

Skaityk! Skaityk! Skaityk!

O perskaitę neužmirszk, kad jeigu pas mus užsisteliuosite siutą, tau jis tiks teip kaip apgijęs dėjto, kad mus kriaučiai moka dirbt gerai ir greit. Ateik, o nesigraudysi. Pas mus gausi drapanų kokių tik nori. Neužmirsz vietą ir numarą

LEWIS Bro's,

48 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

S. GINSBURG,

PARDAVINETOJAS LAIKRODELIU, IR TEIP VISOKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU DAIGTU. PATAISYMAI UŽ ŽEMIAUSIAS PREKES. TEIPGI PUKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU LAIKRODELIU IR LENCIUGELIU. SIENINIU LAIKRODZIU SKAMBINAMI LAIKRODZIAI NUO 60c. AUGSZTYN.

51 Grand Street,

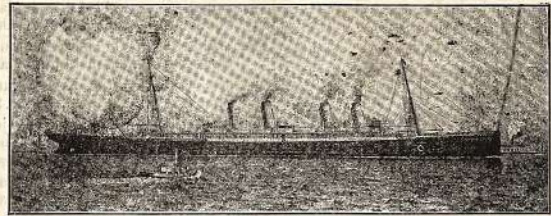
Brooklyn, N. Y.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1848 mete

Name Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Siunziamė pinigūs į visas dalis svieto pigel, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS.

Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų dėl iszmainymo, kaip tai:

Maskioje rublių, Volkietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINĖ PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko į Bremą ant Expreso \$35.00, ant reguliariško \$31.00
 „ „ „ į Hamburgą ant Expreso \$35.00, ant regul. \$31.00
 „ „ „ į Antverpą \$29.00, ir į Rotterdamą \$29.00
 Isz Bremo į New Yorką ant Expreso \$38.50, ant reguliari. \$36.50
 „ Hamburgo „ „ „ „ \$39.50, „ „ \$35.00
 „ Antverpo „ „ „ „ \$31.00, isz Rotterdamo \$31.50.

Dabar sinneziam pinigūs tiesiog į namus.

100 rublių už \$52.50,	50 rublių už \$26.50,	40 rublių už \$21.25
30 „ „ „ \$16.00,	25 „ „ „ \$13.38	20 „ „ „ \$10.75
15 „ „ „ \$8.13	10 „ „ „ \$5.50	5 „ „ „ \$ 2.88

Dėl arteinės žinios rasyk į

Bischoffs Banking House,

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėloje Banka atvira nuo 10 iki 12 val.

LIETU VISZKA APTIEKA

IR

BROOKLYNO PACZTA,

(S. S. No. 23.)

Pilna visokių aptiekoriškų tavoru. Turi visokių Europiszku ir Amerikoniszku gyduoliu, kaip tai teisingiausia Lietuviszką TRAJANKA ir teip visokių žoliu, szaknu — kokių ant svieto randasi ir nuo visokių ligu.

Aptiekoj visada galima szaukt daktara už dyka.

Atsisaukantiems per gromatą apraszantiems savo ligą duoda rodas ir prisiuoze gyduoles per pacztą arba expressą. Aptiekoj galima susikalbėt lietuviszkai, lenkiszkai, rusiszkai, vokiszkai, angliszkai ir visokiom kalbom, Receptus sudedam nuo visokių daktaru Amerikoniszku ir Europiszku.

Money Orders ir registravotus gromatas galite siust isz ezionais.

R. M. ULLRICH.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH.